

MAGYAR L

T. Dunaposta

HUNGARIA

Budapest

Postafiók 151

Extern

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Törvényeséki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr. Gyárfás Elemér**

Orosz részről is beismerték, hogy háborúba léptek Finn- országgal

Csütörtök délben és délután a moszkvai kormány még tagadta a háborús állapotot. — Ugyanakkor hét szovjet bombavető támadta a finn fővárost

A szovjet csapatok elfoglalták Tesamo-félszigetet

Moszkvából jelentik: A Német Távíri Iroda moszkvai tudósítója csütörtök este 21 óra 40 perckor mértékadó orosz részről kijelentést kapott, mely szerint megfelel a tényeknek, hogy a szovjet és finn csapatok között a szárazföldön és a levegőben megindult a harci tevékenység. Ez az esti hivatalos kijelentés azért érdekes, mert még csütörtökön délben és délután Moszkvában megismételték azt a hivatalos állítást, hogy a szovjet kormányban nincs tudomása a finn és orosz csapatok egymásközötti háborújáról. A finn követség egész személyzete is csütörtökön még Moszkvában tartózkodott, csak a következő napokban készült elutazásra.

Helsinkiből jelentik: Csütörtök délután — helyi idő szerint 2 és 3 óra között — elrendelték Helsinkiben a légi riadót. Háromnegyedik háromkor hét szovjet bombavető gép jelent meg a finn főváros felett és bombákat dobott le a főváros több kerületére.

A finn államelnök Mannheimer tábornagyot bizta meg a haderő főparancsnokságával

A bombázások áldozatai. A finn országgyűlés bizalmat szavazott a kormánynak

Párizsból jelentik: A finn köztársaság elnöke csütörtök délelőtt az állam biztonsága és rend fenntartása érdekében rendeletet írt alá, mely kimondja a hadiállapotot. Az elnök a finn véderő főparancsnokává Mannheimer Gusztáv Károly tábornagyot nevezte ki.

Helsinkiből jelentik: A főváros bombázásának sok halottja és sebesültje van. A bombák az épületekben is sok kárt tettek. Lahti városát, ahol a finn rádióállomás van, szintén bombázták. Itt négy halottja és öt sebesültje van a bombázásnak. Bombázták még a szovjet repülő Hanko-t és Turku-t is. A finn légelhárító őrtegek három szovjet repülőgépet lelőttek. A szovjet csapatok több helyen átlépték a finn határt. A finn katonaság mindenütt ellenállt és nehéz harcok árán visszazorították az orosz csapatokat orosz területre. A szovjet repülő több helyen röpcédulákat dobiak le. Ezekben a finn lakosságot a kormány megbuktatására szólítják fel.

A finn rádió jelentése szerint Helsinki bombázása során negyven ember meghalt, százhusz megsebesült. A halottak és sebesültek között sok az asszony és a gyermek. A Lahti

A szovjet csapatok elfoglalták Tesamo félszigetet, Terijokit és Vannelsuut szárazföldről és tengerről is bombázták. Az oroszok Hyrsiäe és Kaenaeselkae közelében átlépték a finn határt.

A svéd követ Finnországból hazahívta honfitársait. Svédország még nem mozgósít

Stockholmból jelentik: A helsinki-i svéd követség felhívta az ott élő svéd alattvalókat, hogy minél előbb hagyják el Finnországot. Az elszállítás érdekében megtették a szükséges intézkedéseket. Finnország és Svédország között a tengeriforgalom szünetel. A svéd külügyi bizottság pénteken ülést tart.

Stockholmból jelentik: Az *Afton Bladet* jelentése szerint további intézkedésig Svédországban nem rendelik el a mozgósítást. A lapnak azonban az a véleménye, hogy a helyzet hamarosan megváltozhat.

elleni támadásnak négy halottja és tizenhárom sebesültje van.

Helsinkiből jelentik: A finn országgyűlés

Hivatalos közlés a moszkvai rádióban a háború-kezdésről

A szovjet a finneket vádolja támadással

Moszkvából jelentik: Csütörtök este valamennyi szovjet rádióállomáson hivatalos közleményt olvastak fel, mely szerint november 30-ra, csütörtökre virradó éjszaka több újabb incidens történt a finn-orosz határon. Éjjel két óraker Kovaino falu mellett, a Ladoga-tótól északra egy csoport finn katona átlépte a szovjet határt és megtámadta a szovjet határőrséget. A finn osztagot nagy veszteségekkel szavarték. Később erősebb finn csapatok Raasuli falu közelében a kareliai földszoroson géppuskatűzet zúdítottak a szovjet csapatokra. A támadókat itt is visszaverték. A szovjet csapatok tíz katonát és egy altisztet elfogtak. Hajnali négy óraker egy finn osztag a kareliai

csütörtökön kétszer is összeült nem nyilvános teljes ülésre. Az országgyűlés egyhangulag bizalmát fejezte ki a kormány iránt. Moszkva és Helsinki között megszakadt a távbeszélő, távíró- és vasúti összeköttetés. A moszkvai finn követség tagjai nyugodtan készülődnek az elutazásra, de még nem tudják, milyen irányban utazhatnak el.

A finnek hatáson ellenállása. Csütörtök este finn területen sehosem álltak szovjet-katonák

Helsinkiből jelentik: A finn távíri iroda jelentése szerint a szovjet repülő csütörtökön minden finn várost bombáztak. A finn légelhárító három szovjet repülőgépet lőttek le. A szovjet csapatok csütörtök reggel több helyen átlépték a határt, de a finn katonaság visszazorította őket. Csütörtök este finn területen sehol sem álltak szovjet katonák. Később a finn csapatok négy szovjet tankot megsemmisítettek.

A finnek hivatalos jelentése a hadüzenet nélküli orosz támadásról

Helsinkiből jelentik: A finn nemzetvédelmi miniszterium csütörtök este a következő hivatalos jelentést adta ki:

— Az oroszok hadüzenet nélkül több helyen megtámadták a finn határt. Egyes pontokon a finn csapatok visszaverték a beható orosz csapatokat, más pontokon az ellenség megkezdte előnyomulását, de a délután folyamán a szovjet előőrsöket mindenütt feltartóztatták. A kareliai földszorosban az oroszok a támadást előkészítették és nehéz tüzérséggel támogatták. A Ladoga-tó északra a finn csapatok két orosz harckocsit elpusztítottak. Kareliában két tankot harc képtelenné tettek. A finn csapatok sehol sem lépték át a szovjet határt.

Csütörtökön az oroszok több légitámadást intéztek Finnország ellen. A Helsinki elleni két bombatámadásnak legnagyobb részt polgári áldozatai vannak. Több bérház kigyullt. A tulnyomóan asszonyokból és gyermekekből álló áldozatok számát még nem ismerik pontosan. Viipuri bombázásánál is több ház borult lángba. Lahti is bombázták. Az anyagi kárt még nem becsülték fel. Bombatámadás történt Kotka, Kemi és Petsamo ellen is. Itt még szintén nem állapították meg az anyagi kárt és az áldozatok számát. A Sakkola elleni támadás alkalmával a finnek két bombavető repülőgépet lelőttek. Még egyet Helsinki felett, egy másikat másutt lőttek le. Az orosz légi haderő eredmény nélkül bombázta Helsinkitől 200 kilométerre a vasutvonalat. Bombázták a szovjet repülők Selekari is Kronstadt előtt. Ezt a szigetet a finnek már korábban kiürítették és csak a világítótorony óra maradt ott.

földszorosban támadást kísérelt meg, de a szovjet csapatok géppuskatűzzel visszaverték a támadókat. Tekintettel ezekre az újabb incidensekre, a vörös hadsereg főparancsnoksága kiadta a parancsot, hogy a csapatok november hó 30-án reggel nyolc óraker lépják át a határt. A szovjet csapatok a határ több pontján azonnal előnyomultak, még pedig a kareliai földszoroson, tíz-tizenkét kilométerre a határtól nyugatra Petrozavodsktól kiindulva, a Boujarwy tóig. A kareliai földszorosban a szovjet csapatok több falut és vasútállomást megszálltak és elérték Taelioki városát. A szovjet légierők felderítő repülőket végeztek és bombázták Viipuri és Helsinki repülőterét.

A finn kormány örömmel fogadta, a szovjet kormány elutasította Amerika békeközvetítő ajánlközését

Stockholmból jelentik: A svéd távirati iroda közli, hogy Schönfeld amerikai követ átadta kormányának ajánlközését a közvetítésre. A finn kormány kijelentette, hogy örömmel fogadja a közvetítést, mert ezen az úton talán még sikerülhet a megkezdett haditevékenység korlátozása. A Stockholmba késő éjszaka érkezett moszkvai távirat szerint a szovjet kormány az amerikai ügyvivővel közölte, hogy az adott helyzetben a közvetítésnek semmi értelmét nem látja. Svéd körök felfogása szerint erre a visszautasításra Washington valószínűleg azzal válaszol, hogy megszakítja a diplomáciai összeköttetést Szovjet-Oroszországgal.

Nagy feltűnést keltett az a koppenhágai jelentés, hogy Olaszország már régebben nagyobb mennyiségű vadász- és bombavető repülőgépet küldött Finnországba és hogy Olasz-

országban önkénteseket toboroznak Finnország megerősítésére. Olaszország állítólag az Atlanti-óceánon szállítaná és a norvég partokon tenné szíveskedve az orosz önkéntes segélycsapatok k...

Roosevelt fogadta Finnország amerikai követét Amerika diplomáciai szakítása Szovjet-Oroszországgal?

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a Fehér Házban fogadta Prokope finn követet.

Az amerikai közvéleményben nagy a felindulás a Finnország ellen kezdett szovjetháború miatt. Egyes szenátorok arra készülnek, hogy a szenátusban a Szovjet-Oroszországgal való diplomáciai szakítást indítványozzák.

Chamberlain alsóházi beszéde a finn-orosz válságról

Anglia sajnálja, hogy ismét egy kis államot ért a támadás

Londonból jelentik: Chamberlain az angol alsóházban Attlee örnagy kérdésére ismertette a finn-orosz válság előzményeit, a két ország közötti jegyzékváltásokat és az elrendelt katonai intézkedéseket, majd így folytatta:

— Az angol kormány növekvő nyugtalansággal szemlélte az eseményeket és alig hihette, hogy ilyen arányú és ilyen jelentőségű hadiintézkedések lesznek szükségesek ahhoz, hogy Szovjet-Oroszországot megvédjék egy ilyen kis országgal szemben. Néhány órával Molotov rádióbeszéde után a szovjet sereg megrohanta a finn területet és bombázta a Helsink melletti repülőteret. Az angol kormány melegen fogadta ezt a közvetítő ajánlatot, amelyet az Egyesült Államok külügyi államtitkára terjesztett elő, mert véleménye szerint Finnország és Szovjet-Oroszország közötti vitás kérdések nem olyan természetűek, hogy megokolják a háború eszközéhez való folyamodást. Az angol kor-

mány őszintén sajnálja, hogy ismét egy kis államot ért a támadás.

A finn nikkeltányák és a svéd vasbányák kellenek a szovjetnek

Párizsból jelentik (Dunaposta): Jól értesült körökben úgy vélik, hogy a finn hadjárat egész Skandináviát érinti, mert az oroszok gyorsan szeretnék az egész északi kérdéssel végezni.

Oroszország ultimátuma három órán belüli megadást követel Finnországtól

Lemondott a finn kormány. Tanner szocialista vezér vállalta az új kormányalakítást

Helsinkiből jelentik: A Kajander-kormány lemondott. A lemondás annak következtében történt, hogy Oroszország ultimátumot nyújtott át, amely hajnali 3 órai időpontig megadást követel, ellenkező esetben Helsinkit és a nagyobb finn városokat földig lerombolják. Remélik, hogy olyan

BANGHA BÉLA S. J.:

ÖRÖK ÉLET IGÉI

Prédikációs könyv 4 kötetben

Első kötet:

Az Isten arca . . . ára 90 Lel

Második kötet:

Uram, add, hogy lássak! „ 90 Lel

Harmadik kötet:

Velünk az Ur! . . . „ 100 Lel

Negyedik kötet:

Béke veletek! . . . „ 110 Lel

és portó.

Megrendelhető a »Magyar Lapok«

kiadóhivatala útján

A szovjet hadjárat főként Finnország északi részének szól, ahol Európa legnagyobb nikkeltányái vannak és az oroszok azt hiszik, hogy a finnek elleni háborúval megnyitják a maguk számára az utat a svéd vasbányák felé, amelyek iránt az oroszok már 1900 óta érdeklődnek.

Nagy felháborodás és tüntetés a szovjet ellen Hollandiában

Hágából jelentik: Hollandiában a Finnország elleni támadás nagy felháborodást keltett és szovjetellenes tüntetésekre adott alkalmat. A „Volksdopblad” szerkesztőségének ablakait beverték, mert a lap csütörtök délutánj szama Finnországot vádolta, hogy kihívóan viselkedett a szovjettel szemben.

Szártsa

Irtó: Lázár István

Út az ámbituson az öreg tekintetes ur, fején szürke haraszsapka, térdé ványolt csergében, — nem is út, inkább feküdt az öreg karszekében.

— Hogy van a tekintetes ur? — kérdezte a vén kocsis.

Kuporgott előtte a kőgarádicson csendes bándóásban. Mert látta már, hogy a tekintetes ur órája közeleg...

— Vagyogatni vagyogatok, — nézett rá csüggedten. — Csak nehezen...

Szürke volt már a ezeme is, mint a kutyatej virága. Kinézett már valaki a lélekablakán.

— Ni, milyen gyengén pilleg bucsuztában az az aranybarna levél a körteág hegyén! — révedt rá hosszan. — Olyan száraz levél vagyok már magam is az idő fáján.

Ökörnyál lengett a zorduló verőfényen; sóhajtott az ősz az omladozó udvarház fölött.

— Aztán vigyázzon a házra, Mihálybá', tüzre, vízre, mindenre, legkivált a fiamra...

Mihálybá' ceodálkozást ezimelt.

— Hová készül a tekintetes ur?

Az öreg Sáthory rámeredt.

— Nagy utra, Mihálybá'. Csak hogy most nem a szürkéekkel, hanem a Szent Mihály lován utazom...

— Ó, édes tekintetes ur!...

— Ne izéljünk, — intett a beteg ingerülten. — Utóvégre is férfiak vagyunk s nyíltan beszélhetünk magunk közt...

— Hát ami azt illeti, — bólogatott a vén kocsis — csak hogy fáj az emberfianak...

A tekintetes ur lemondóan legyintett.

— Amikor már a pipa sem kell az embernek... De hát mindenki elmegy, mint a levél, amelyik lezizzet a fáról. Látja?

— Látom,

— Aztán hacsak Marosvásárhelyig szándékozik az ember, még akkor is tanácsot ad az otthonmaradottnak. Hát még, aki egy ilyen nagy utra indul! Bizony, Mihálybá'. Isemét csak arra kérem, legyen a szíve az udvarházon...

Összenéztek.

— Ott lez, tekintetes ur! — emelte meg a báránybőrkuccsáját. — Harminc s egynehány esztendeje szögálok tisztességgel és szögálni fogok most és mindörökké, ámen...

— Kőszönöm, — motyogta a tekintetes ur megindultan.

Madárfütty busongott valahol.

— Csak addig nehéz, míg belépünk azon a fekete kapun, — bátorította Mihálybá'. — Aztán kezdődik az új élet. Beszéltem mulkoriban az öreg Gránca cigánnyal s aszongya, hogy hótunk után hét szép virágos mezőre kerülünk...

— Hm, — figyelgetett a tekintetes ur.

— A mi hitünk meg úgy tartja, hogy vagyon menyország, purgatórium s pokol. De aszondom én, tekintetes ur, hogy a maga poklát, vagy egét kiki emagában hordja. A bizonyos, hogy a tekintetes urnak odaát se léssen rossz doga...

— Vagy ki tudja? — tépelődött a beteg.

— Eccc pedig beszéltem valami sámanyos lélekidezővel, — mondókázott Mihálybá' vigasztalásul — s e meg aszongya, hogy odaát is megmarad mindenki olyanannak amilyen e földön volt. A tekintetes ur ott is tekintetes ur lez, én pedig kocsis...

— Ló nélkül? — hitetlenkedett a beteg.

— A lovak is meghalnak és a Gránca cigány hét szép virágos mezejére kerülnek bizonyosan, ha már itt is velünk vótak. Csupa holdsugar ott a fű s csillagporos a kakukvirág meg a szarkaláb is. S ha hiszi, ha nem, tekintetes ur, az udvarház is odakerül a maga árnyékvonalában. A muzsikáról peniglen az angyalok gondoskodnak. Isezen láthatjuk a szentképeken, hogy milyen szépen hegedülnek...

— Elhegedülte már Szent Dávid az én nótá-

mat, — eohajtott a tekintetes ur. — Bolond beszéd, Mihálybá'... Vagy igaz is lehet, — motyogta aztán eltűnődve. — De bárhogy légyen, én nyugodtan állok az Ur elé...

— Ez a fő! — helyeselt buzdítólag. — Ott nem lehet firuncváncigolni...

A tekintetes ur elgondolkozott. Csak úgy végigfutott az életén.

— Tettem azért elég sok rossz fát is a tüzre, — bándózott csendesen. — Szeretem a cigány-muzsikát, meg a jó bort...

— Más is szereti, — legyintett Mihálybá'. — Az Urnak is van szölleje, mondja az Irás.

— Csak hogy más szölv az.

— Mindegy. Bezzeg jó vót a Kákossyné aszszonyom csirkepaprikása, meg az olajvastag Ezerjó boroska ott a Bömböldében. Sohse sajnálja, tekintetes dr! Azér' ember vót a talpán...

— Vóni vótam, már a micdósá lehettem. De bár ne szerettem vóna úgy a bátorságot! Most nem állanék ilyen gyengén a végelszámoláskor. Mennyi adósság lehet a kurián, Mihálybá'?

— Van valamelyes, ha nem is sok. De maj' csak kikecmergünk belőle úgy lassadán...

Sátory sóhajtott.

— Azért akarnám, hogy a fiam vagyonos lányt vegyen feleségül... Az élet egyre nehezebb.

Mihálybá' megmozdult.

— Vagyonos lány? A jószág a legnagyobb gazdagság, tekintetes ur. Az a duegazdag lány, aki az aranyát a szívében hordja...

— Hát igaz, — restelkedett benne a gavallérság. — Hogy gondolná, Mihálybá'?

— Én úgy, tekintetes ur, instálom, hogy az urfi éppég jól választott, Ósmerem és az aszszonyfélét, azért is maradtam aglegénynek teljes világeletemben, de hát olyat kaptam vóna, mint tezem fel, Ilueka kisaszony, hát ne legyen rugonfalvi Kusmódy Mihály a nevem, ha el nem vettem vóna!

Öreg arcának mély barázdái megteltek fénynyel. Hü lelke világitott.

Letette az esküt Ghelmegheanu belügy és Radian propagandaügyi miniszter

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: A Hivatalos Lap mai száma közli a királyi dekretumot, amely Mihail Ghelmegheanu volt közlekedésügyi minisztert, a jelenlegi kormány belügyminiszterévé nevezi ki.

A királyi ház marsallja hivatalosan közli, hogy november 30-án déli 1 órakor Mihail Ghelmegheanu belügyminiszter és Alexandru Radian propagandaügyi miniszter ötélesei, a király kezébe letette a hivatali esküt. Az eskütételén jelen volt Tatarescu királyi tanácsos, miniszterelnök is.

Tatarescu és Gafencu beszédeinek külföldi visszhangja

A bucuresti rádió részletesen foglalkozik Tatarescu miniszterelnök és Gafencu külügyminiszter legutóbbi beszédeinek külföldi visszhangjával. A belga, a francia, a holland és az angol sajtónak is legnagyobb része kiemeli a román külpolitikának azt a folytatolagos magatartását, amely feltétlenül meg akarja őrizni a semlegességet minden hadviselő állammal és természetesen minden semleges állammal szemben. Több brüsszeli lap Gafencu expozéjával foglalkozva, rámutat arra, hogy a Duna medencében Románia a béke szellemét képviseli és az a politika, amelyet folytat, mindenképpen lehetővé teszi szomszédaival való jóviszonyának megerősödését. Az új Tatarescu kormány, amely folytatja a kisebbségek jogainak kiterjesztésére irányult eddigi kormányprogramot, a megértést ápolja. A Gazette de Antwerpen foglalkozik a romániai kisebbségek magatartásával. A francia „Excelsior” Gafencu külügyminiszter beszédét méltatva, hangsúlyozta, hogy a román hadsereg őt áll a határokon, de a fegyverbe szólított erő csak védelmet kíván reprezentálni. A „Figaro” szintén arról ír, hogy Tatarescu és Gafencu beszédéből az olvasható ki, hogy a román hadsereg szerepe a határt őrizni, mert Románia politikája változatlanul megvédelmezi semlegességét és függetlenségét.

— Aztán nem is olyan szegény lány! — tárta föl a vagyoni helyzetét. — Jómódu uricsaládból való, a nagymamáját sem a gólya költötte, marad utána is pár szép buzaföld, erdő meg legelő. De mi ez ahhoz képest, ami kincs a lelki bányájában tündöklök? Az ő nemes jósága, drága finomsága, lelkes szép műveltsége és a liliosos hűsége. Aszondom, ne bántsa meg azt a két áldott — jó szívet a tekintetes ur...

Sáthory mélyet sóhajtott.
— Hát jól van, Mihálybá. Ha maga is úgy akarja... De fogy az erőm, igen fogy már... Hol a fiam?

— Hivom! — bicegett a kert felé.
Jött a nagyasszony is, kitiptegette a házból, görnyedezett szegény mintha le akarná huzni a bánat a szívet. Halovány arcán reménykedő mosoly. Virágos tányérján friss pogácsát s egy kristálypohárka bort hozott.

— Édes szivecském... Irós-vajas pogácsa... és ez a csepp bor is erőt adna...

A beteg ráfűggesztette tört szemét.

— Ó, lelkem, milyen jó is vagy hozzám! Mindig csak fáradozol értem... de nem tudok...

— Ó, dehogyan nem! Könnyű étel. Kakastejjel sütittem. Könnyű, mint a pelyhely. Foszlós, mint a selyem. És ez a kis bor...

A lelkét kinálta. Vette hát a beteg a poharat, de le is tette, úgy reszketett gyöngye ujjá közt. A nagyasszony feje lehorgadt szótlanul.

— Edesapám! — jött az urfi kiömlő lélekkel.

— Mit parancsol?

A leány reszketve állott a háttérben. A nagymamája már mindent tud, Sáthory néni is velük van, csak a bácsi van még a boldogságuk útjában. Hetek óta szeretett volna elébe járulni, de nem mert... Pedig beláthatna lelkükbe, bár egy pillanattig, tudom, nem ellenezné... De nini, int neki! Menne, de nem tud. A lába ön...

— Gyere ide, lányom, — tördelte halkán — hadd nézzek a lelkedbe.

Elébe állt. És kitérta lelkét valami benső néma kiáltással: Itt vagyok! Kinyílt ezeme remegő, harsmato viola: Itt vagyok! Aztán megszokott a

Daladier miniszterelnök beszélt a francia képviselőházban

Védekező célunak mondotta a németek elleni háborút. Az emberi életek kiméléséve lakarják kivívni a győzelmet

Dicsérettel szólott Törökország és Olaszország magatartásáról

Párizsból jelenti: A francia kamara csütörtök délelőtti ülésén Daladier miniszterelnök elmondotta beszámoló beszédét.

— Három hónap telt el azóta, — mondotta — hogy a nemzet legjobb fiai őt állanak az ország határainál. Tisztelettel állunk meg azok emléke előtt, akik már életüket adták a ha-

DALADIER, francia miniszterelnök

záért és biztosítjuk az őket sirató drága testvéreket a nemzet haláljáról és együttérzéséről. A francia tisztek és katonák a francia testvéri közösség szolgálatában állnak és ezt védik teljes erővel.

— Három hónapja annak — folytatta, — hogy haderőink az ellenséggel érintkezésben szemlől-szembe áll a megerősített állásokban

térde és eléje borult kitörő zokogással:

— Édes jó bácsi... hetek óta idejárom mindennap... hogy megmondjam... Ugy fáj a szívem... Az öreg fölrezzent.

— Megáldalak... — buggyant ki tört szemén a jóság.

Sirt, akinek csak lelke volt. Aztán az elköltöző apa áldása fényvirággá vált a szívében. De megviseli az izgalom! Elsompolyogtak lábujjhegyen. Egig erős boldogságukban tán meg is feledkeztek a szegény betegről. Csak Mihálybá maradt mellette, a hűsége kocsis.

A tekintetes ur magába révedt.

— Mihálybá, fiam... — szólalt meg valamivel később. — Mi van a Szárteaival?

Ez volt a kedves hátaelöve.

— Eszik az istállóban.

— Ugy szeretném látni...

— Hozom, édes tekintetes ur!

Ment, mint a pereszlen s vezette is már a gyönyörű, hársnyedres csikót. Az ámbitus mellé vezette.

— Ihol van, tekintetes ur...

Bedugta szép, hóka fejét a bóbiskoló öszirózsák közt, egyenest a tekintetes ur vállára s nagy, okos szemét ráfűggesztette némán és kérdően: Mi van veled, édes gazdám? Az öregur pedig ráhajította baldokló fejét kedvenc lova hársnyos nyakára.

— Isten veled, édes Szártea...

Kigyúlt még egyszer hamvadó szemében az ősi lömádat, a turáni lélek örök sugara. Nézte, aztán a feje lehanyatlott s halkán, lágyan, gyöngyösen nevetett:

— Várj csak, várj csak... Mihálybá szorítsa meg a nyergét... Gyí, Szártea! Megnézem az erő buzát... Ó, Istenem, hála neked! Hogy ilyen szép, rengő kalászokat adottál... aranymező... csillagmező...

Följajdult Mihálybá s lefogta gazdája szemét. Aztán könnyes arcával az egekbe bámult. Ott megy már a tekintetes ur! Vágtat az égi mezőkön s villog a Szártea patkója, ahogy csillagról-csillagra lép.

és a levegőben is győztesen szállnak szembe az ellenséges gépekkel, a tengeren pedig a szövetséges hajóhad sikerrel szállott szembe a német tengeralattjárókkal. Németország vállalt kötelezettségei ellenére az aknaháborúhoz folyamodott. Minden jóslás ellenére a katonai műveletek még nem indultak meg teljes erővel. Nem a mi dolgunk, hogy kezdeményezzünk ezen a téren. A háborút a nemzeti szocialista kormány akarata kényszerítette reánk, hogy utat csináljon magának a romok között a rákényszerített szolgaság útján néha a faj nevében, néha annak lebecsülésével az európai uralom felé.

— Ki hihetné, hogy a Franciaországnak tett ígéreteknél több értéke van, mint azoknak, amelyeket a mártírságot szenvedett nemzeteknek adtak. Kitaró és határozott akció kell, hogy biztosítsuk a győzelmet és hogy ez a győzelem minél kevesebb emberi életbe kerüljön. A mi számunkra, akik védekezünk, első szabály az, hogy takarékoskodunk a vérrel és a szenvedésekkel. Azok, akik kalandokba vetették magukat, áldozhatnak százezernyi embert örült támadásokban, de azok, akik földjüket és szabadságukat védik, minél jobban takarékoskodnak az emberi életekkel. Ez a kormány és hadvezetőink szándéka. Emellett azonban felhasználhatjuk azokat a hatalmas eszközöket, amelyek rendelkezésünkre állnak, hogy megsemmisítsük az ellenség felszerelését, hogy alkalmas pillanatban minél kisebb veszteséggel küzdhessük ki a győzelmet. Hat hónappal a Prágába való bevonulás után, a német birodalom megtámadta Lengyelországot és lehetetlené tett minden ellenállást. Egyidőre szolgaságba vetette ezt a szerencsétlen népet. Országunkban azonban új lengyel kormány és új lengyel hadsereg alakult és velünk harcol a közös győzelemig.

Semmiféle hézag nincs az angol-francia összetartásban

— Az angol-francia együttműködés — folytatta Daladier, — sohasem volt olyan szoros, mint ma. A legszorosabb együttműködést létesítettük a hadianyag-gyártásban is és összefogtuk összes gazdasági erőinket. A francia-angol katonai és politikai arcvonal két hatalmas birodalom óriási erőforrásaira támaszkodik. Semmiféle hézag sincs ebben a hatalmas gépezetben és hiábavaló minden kísérlet Franciaország és Anglia egymástól való elválasztására.

Daladier ezután a Törökországgal kötött egyezményről beszélt. Hangoztatta, hogy a török államférfiak ezzel az elhatározásukkal jelentősen hozzájárultak a béke fenntartásához a Balkán-félszigeten, bátorítva semlegességi és függetlenségi politikájukban azokat az államokat, amelyeket Törökországgal hagyományos barátság és szerződés köt össze.

Daladier ezután emlékeztetett Roosevelttel amerikai köztársasági elnök békefáradozásaira és azt állította, hogy Németország előre megfontolt támadása nem engedte, hogy ezek eredményesek legyenek.

— Olaszország — mondotta Daladier a továbbiakban, — szeptember 1-től követett politikája megfelel azoknak az egyezményeknek, amelyeket Olaszország kötött és annak az öhajlásnak, hogy megakadályozza a viszály továbbterjedését. Ez a politika három hónap óta jelentősen hozzájárult a földközi-tengeri béke fenntartásához. Határozott tények által mutat-

nek meg, hogy teljes bizalommal viseltetünk ama jelentős indokok iránt, amelyek folytán Olaszország ilyen magatartást tanúsít és a legteljesebb gondal viseltetünk Olaszország érdekei iránt.

Daladier ezután kijelentette, hogy Franciaország és Spanyolország diplomáciai kapcsolatai megjavultak, majd ismét Németországról beszélt.

— A nemzeti szocialista kormányzat, — mondotta — annyira diszkreditálja Németor-

szágot, hogy nem is hivatkozhatik azokra a nagyszerű alkotásokra, amelyekkel a történelem folyamán a német zsenialitás gazdagította az emberiséget. A népek hallgathatják Beethoven zenéjét és olvashatják Goethét. Nem azt mondják: „Ime, mit alkotott Németország a századok folyamán”, hanem így szólnak: „Ime, milyen eszményeket tagad meg a mai német kormányzat és mennyire veszélyezteti az összes nemzetek szabadságát.”

A beszéd végén Daladier vádlóan szólott a francia kommunisták magatartásáról.

A nemzet háborús szervezésére vonatkozó törvényjavaslatot a francia alsóház elfogadta

Az ellen-indítványra 189-en szavaztak

Párizsból jelentik: A francia kamara csütörtök este újból ülést tartott, amelyen az összes miniszterek megjelentek. Herriot elnök bejelentette, hogy a kormány a nemzet háborús szervezésére vonatkozó törvény módosításának azonnali tárgyalását kérte. Az előadó ismerte fel a módosító javaslatot, majd több hozzászólás — köztük a Daladier miniszterelnöké is, — következett. Az elnök ezután az

ülést felfüggesztette, majd este háromnegyed 9 órakor folytatták a vitát. Az ellenindítványt a kamara 309 szavazattal 189 ellenében elutasította és 318 szavazattal 175 ellenében teljes egészében elfogadta a felhatalmazási javaslatot.

Daladier a rádióban is beszélni fog

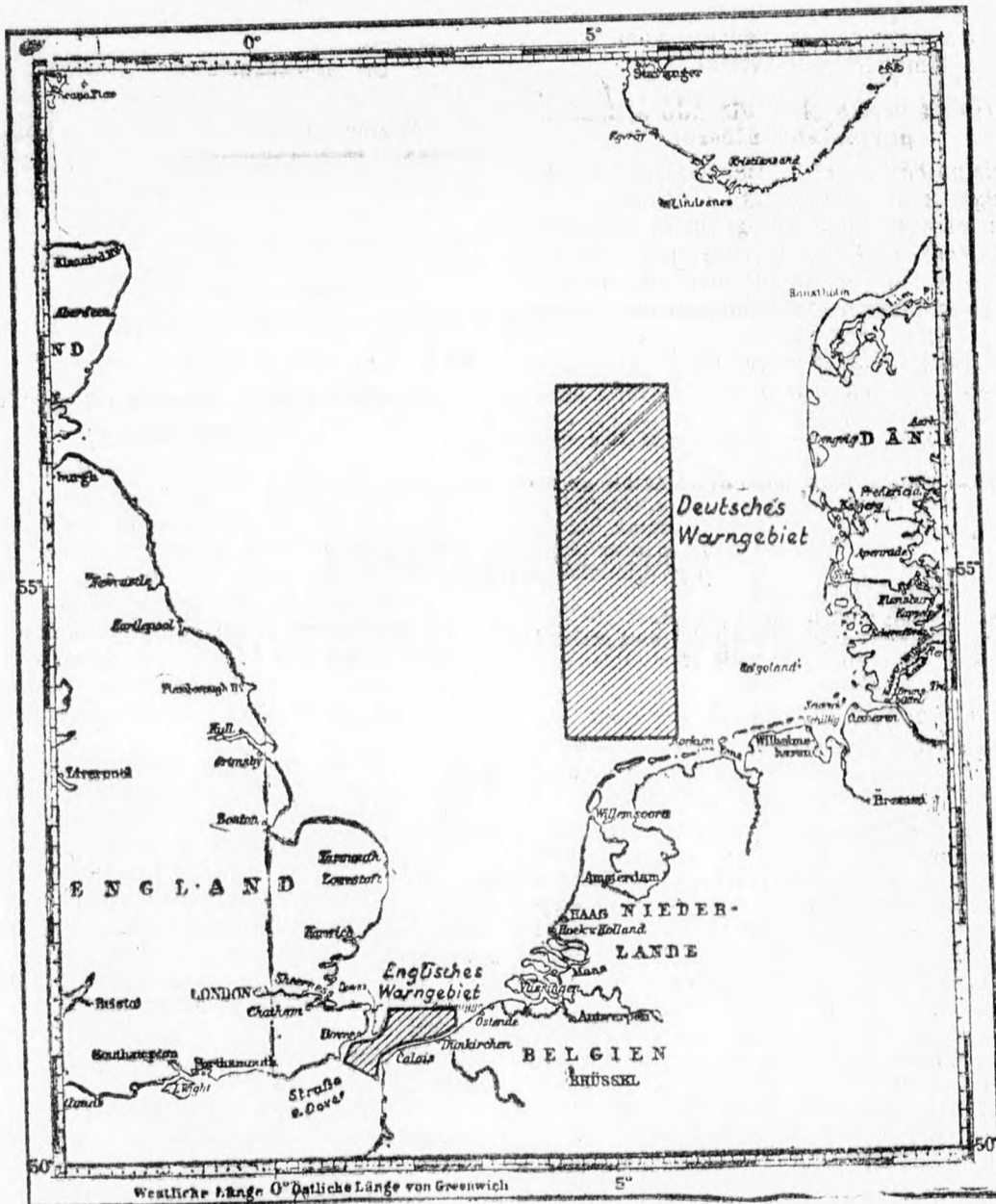
Párizsból jelentik: Daladier pénteken este mondja el rádióbeszédét, amelyet csütörtökön kellett volna elmondania.

Az angol külkereskedelmi összefüggések újjászervezése Délkelet-Európában

Indítvány az angol alsóházban, hogy Olaszországban angol szénrel szorítsák ki a német szénrel

Londonból jelentik: Az alsóház legutóbbi ülésén Dalton munkáspárti képviselő Anglia és a délkelet-európai államok kereskedelmi kapcsolatainak

kimélyítését sürgette. Különösen kiemelte az Olaszországba irányuló angol szénrelszállítás fontosságát, mely a német szénrelszállítás helyébe léphetne.

Az angol-német tengeri háború térképe, az aknákkal elzárt zónák feltüntetésével. A csatornában Dover és Calais között látható csikozott rész az angol, feljebb pedig a német partok közelében a német aknákkal elzárt területet tünteti fel.

Kállay Miklós: Báthory István

Balanyi György bevezető tanulmányával, térképpel, műmellékletekkel. — Ára füzve 247 Lei, kötve 342 Lei.

Báthory István életének megoldására csak Kállay Miklós vállalkozhatott, ki Jókaira emlékeztető gazdag aradású fantáziájával hiánytalanul átéli Báthory gazdag és szövevényes életének minden meglepő, új fordulatát. Olyan történelmi film pereg le előttünk, melynek minden jelenete új értékkel és felismeréssel gazdagítja a mai nemzetek életét.

Dante kiadás.

Butler külügyi államtitkár válaszában kijelentette, hogy Anglia viszonya a Földközi tengeren Olaszországgal barátságos és a kormány mindent elkövet, hogy a háború elkerülhetetlen nehézségei lehetőleg ne zavarják Olaszország jogos érdekeit. Reméli — úgymond —, hogy a Rómában fölléptendő angol-olasz bizottság a két ország közötti kereskedelem fejlődéséhez vezet mindkét fél kölcsönös előnyére.

Amerikai érdeklődés Belgium helyzetéről

Amsterdamból jelentik: Dawis, az Egyesült Államok bruxellesi nagykövete csütörtökön Washingtonba érkezett kormány meghívására, hogy jelentést tegyen Belgium helyzetéről.

Tárgyalások kezdődnek Istanbulban a német-török kapcsolatok megjavítására

Berlinből jelentik: Lessner volt német miniszter Istanbulba érkezett, hogy résztvegyen a német-török kapcsolatok megjavítására irányuló tárgyalásokon.

A tengeri és légi háború legújabb hírei

Amsterdamból jelentik: Londoni jelentés szerint a Sheaf-Crest nevű 2730 tonnás angol gőzös csütörtökön a dél-angliai partok mentén aknára futott és elsüllyedt. A legénység 22 tagját megmenették.

Londonból jelentik: Két angol repülőgép az Északi tengeren lelőtt egy német vízirepülőgépet, amelynek legénységét egy norvég hajó vette fedélzetére.

A december havi légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A város vezetősége az alábbiakban közli a decemberi légvédelmi előadások pontos sorrendjét:

1. December 2-án az A, C, és D kezdőbetűsők.
2. December 4-én az B kezdőbetűsők.
3. December 5-én az E és F kezdőbetűsők.
4. December 7-én az G és I kezdőbetűsők.
5. December 8-án az H és J kezdőbetűsők.
6. December 9-én az K kezdőbetűsők.
7. December 11-én az L és M kezdőbetűsők.
8. December 12-én az N és O kezdőbetűsők.
9. December 13-án az P kezdőbetűsők.
10. December 14-én az R kezdőbetűsők.
11. December 15-én az S kezdőbetűsők.
12. December 16-án az T kezdőbetűsők.
13. December 18-án az V kezdőbetűsők.
14. December 19-én az U és Z kezdőbetűsők.

A légvédelmi előadásokat a Katolikus Kör nagytermében tartják a fenti napokon 3 órától 5 óráig. Az előadásokon való részvétel kötelező a város minden 7 és 60 év közötti lakosára, ha nem vonatkozik rájuk a légvédelmi törvény 6-ik és 7-ik szakaszának rendelkezése. Azok, akiknek van gázalarcuk, vigyék magukkal az előadásra, hogy a gázkamrába behelyezhessék. Mindenkinek magával kell vinnie az előadásra a légvédelmi könyvecskéjét, hogy azt láttamozhassák és nyilvántartható. A tévedések elkerülése végett a könyvecské szelvényére olvasható irással rá kell vezetni a könyvecské betűjét és számát. Azokat, akik igazolatlanul hiányoznak a légvédelmi előadásokról, a légvédelmi törvény 63-ik szakasza értelmében 500 leitől 2000 leig terjedő bírsággal, vagy egy naptól egy hónapig terjedő rendőrségi fogsággal büntetik.

Egynapos „villámháboru” a finnek és az oroszok között

Az új finn kormány még pénteken megkezdi Moszkvával a béketárgyalásokat

A finn képviselőház drámai ülése a parlament titkos pincéjében

Helsinkiből jelentik (Dunaposta): Az új finn kormány értesítette a moszkvai kormányt a Kajander-kormány lemondásáról.

Több angol lap azt írja, hogy az új finn kormány és Moszkva között még a pénteki nap folyamán megkezdődnek a béketárgyalások.

A *Daily Express* szerint, amikor a finn lakosság ezres tömegekben hagyta el a fővárost az orosz bombázások elől, a finn kormány a parlament titkos pincéjében lefolyt drámai ülés után lemondott, hogy elkerülje az ország teljes pusztulását. A gyors kormányváltás azt mutatja, hogy a finn-orosz háború „egynapos villámháború” néven kerül be a történelembe. Csütörtök este a parlament még teljes bizalmát nyilvánította a kormány iránt, de miután Molotov kijelentette, hogy nem tárgyal a Kajander-kormányval, be kellett következnie a kormányválságnak. Ugyanis a finn kormány belátta, hogy ez a harc túlságosan egyenlőtlen lenne.

Az amerikai finn követ közlései: Oroszország nem küldött ultimátumot, Finnország nem üzent háborút

Roosevelt jóakaratu felhívása a kiméletes hadviselésre

Washingtonból jelentik: Prokope finn követ félórásszal tanácskozott Roosevelt elnökkel és Hull külügyminiszterrel. A beszélgetés után kijelentette, hogy egy órával előbb beszélt telefonon Helsinkivel és nincs tudomása arról, hogy a szovjet ultimátumot nyújtott volna át a finn kormánynak. Kijelentette továbbá, hogy Finnország nem üzent háborút Oroszországnak.

A követ nem közölt részleteket arról, hogy miről tanácskozott Roosevelttel és Hullal. Finnország — úgy mond — békés megengedést igyekezett találni és hálával fogadta az Egyesült Államok jószolgálatát. Kijelentette, hogy nem háború az, ami most folyik, hanem nyers támadás egy kis békés nemzet ellen. Az *Associated Press* közlése szerint Roosevelt elnök felhívta a két kormányt, hogy haderőik ne intezzenek légitámadást a polgári lakosság és a nyílt városok ellen. A Finnország ellen intézett szovjet támadás nagy fölháborodást keltett az amerikai közvéleményben és ez valószínűleg visszahat a kormány magatartására is. Állítólag az amerikai kormány hajlandó lesz olyan intézkedések megtételére, amelyeket mindegyik nem tartottak szükségesnek. Roosevelttel egész éjszaka tárgyalt a minisztériumok vezetőivel és az idegen hatalmak washingtoni követeivel.

Az amerikai kormány döntését elsősorban a távolkeleti helyzet fogja megszabni. Attól tartanak ugyanis, hogy az Egyesült Államoknak Japán elleni túlságosan határozott magatartása azt eredményezheti, hogy Japán siettetni a német-szovjet egyezményhez hasonló orosz-japán egyezmény megkötését, amelynek első következménye az lenne, hogy Japán meggyorsítja a nyugati hatalmaknak Kínából való kiszorítását. Ebben a szovjet támogatná Japánt.

Általános benyomás szerint az amerikai közvéleményt nagy elégtétellel venné a szovjettel való diplomáciai kapcsolatok megszakítását és a gazdasági megtorló rendszabályokat. Lehetséges, hogy a kormány enged a közvélemény nyomásának.

Péntek reggel még heves harcok folytak Kareliában

Stockholmból jelentik: Zerokiból péntek reggel érkezett hír szerint Kareliában heves harcok folynak. Az oroszok nehéz tüzérség és bombázó repülőgépek támogatásával szünet

Koppenhágából jelentik: Lehetséges, hogy az új finn kormány még a pénteki nap folyamán megkezdje tárgyalásait a fegyverszünet érdekében Moszkvával. A Tanner-kormány külügyminisztere *Kivimaeki* volt miniszterelnök lett.

„Nem kell sietni!” — mondotta Potemkin helyettes népbiztos a Moszkvából távozni akaró finn követnek

Rómából jelentik: Az olasz lapok megírják, hogy a moszkvai finn követ, amint tudomást szerzett a Finnországot ért támadásról, kikérte útlevelét, de Potemkin azt mondotta, hogy „nem kell sietni” és egyben közölte a követtel, hogy péntekig nem hagyhatja el Moszkvát.

Valamennyi olasz lap foglalkozik a lehetőséggel, hogy az oroszok Norvégiától is követelni fogják jegestengeri kikötőket. E híreket még nem erősítették meg.

nélkül támadják a finn védelmi vonalakat. A finnek a támadást visszaverték.

Részletek a péntekre virradó éjszakai parlamenti ülésről

Helsinkiből jelentik (Dunaposta): A péntek reggel 3 óráig adott orosz ultimátum hírére még nem erősítették meg. Egyes részletekre nézve következő értesülések vannak: Hajnali két órakor a finn parlament, mely csütörtök este ült össze, még mindig tanácskozott. Kajander miniszterelnök csütörtök este a parlamentben kifejtette a kormány politikáját és elmondta, hogy minden szükséges intézkedést megtettek az ország védelmére. A finn kormánynak az a meggyőződése, hogy a helyzettel tisztában

Uj német könyvek:

Tiberius Burger: Jugendkanzel. Eine Sammlung Kinderpredigten. Ara kartonkötésben	160 lei
Tiberius Burger: Neue Kinderpredigten. Der Jugendkanzel zweite folge. Ara kartonkötésben	143 "
Karl Adam: Jesus Christus. Fünfte Auflage. Ara gyönyörű díszkötésben	222 "
Romano Guardini: Das Wesen des Christentums. Ara szép vászonkötésben	145 "
Tillmann F.: „Der Meistler ruft.“ Eine Laienmoral f. gläubige Christen. Ara díszkötésben	222 "
Weingartner J.: Kruze Katechismuspredigten.	
I. Der Glaube. Ara kartonkötésben	102 "
II. Gebete un. Gebote. Kartonkötésben	102 "
III. Gnade u. Gnadenmittel. Kartonk.	94 "
Koch G.: Katechismus in Kurzpredigten.	
Bd. I. Glaubenslehre	
Ara kartonkötésben	147 "
Bd. II. Sittenlehre. Ara kartonkötésben	147 "
Bd. III. Gnadenlehre	
Ara kartonkötésben	169 "
Bd. IV. Sakramentenlehre	
Ara kartonkötésben	173 "
Gröber: Handbuch der religiösen Gegenwartsfragen. Ara díszkötésben	211 "
Willam F. M.: Das Leben Jesu im Lande und Volke Israel. Ara gyönyörű díszkötésben	248 "
Willam: Das Leben Marias der Mutter Jesu. Ara díszkötésben	252 "
Walter: Zu den Herrlichkeiten der Taufe. Ara	81 "
Walter: Das Siegel des lebendigen Gottes. Ara	81 "
Walter: Die Eucharistie das Sakrament der Gemeinschaft. Ara	72 "
Walter: Die Herrlichkeit des christlichen Sterbens. Ara	81 "
Walter: Die Herrlichkeit des christlichen Ehe. Ara	72 "

Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.

levő parlamenti képviselő támogatásával cselekedett.

A *Daily Mail* szerint a finn kormány lemondása hajnalban következett be.

Az új kormány fegyverszüneti ajánlata

Helsinkiből jelentik: Tanner miniszterelnök új kormánya hír szerint egynapos fegyverszünetet ajánlott fel a szovjet kormánynak.

Erdekességek a magyarországi belpolitikában

A kormánypárton belül hetenkint nyilvános kérdéstevések lesznek a miniszterekhez. A nyilaskeresztesek irányítását direktórium veszi át, s levetik a párt-egyenruhát.

Budapestről jelentik: A magyarországi kormánypárt csütörtökön értekezletet tartott. Báró Vay László országos elnök üdvözölte Tasnády Nagy Andrást abból az alkalomból, hogy az országgyűlés elnökevé választották. Köszöntötte továbbá Radocsay Lászlót is, igazságügyminiszteré történt kinevezése és Balatonfüred képviselőjévé való megválasztása alkalmából. Beszédének további folyamán elmondta, hogy az általános választások óta nagy változások történtek a nemzetközi életben. Arra intette a nemzetet, hogy fokozottabb mértékben vesse latba minden ellenálló képességét, hogy minden magyar ember egymást megértve és összefogva álljon ama férfiak mögött, akik ilyen válságos és nehéz időben örködnek a nemzet jelenje és jövője felett.

Bejelentette ezután, hogy a párt tagjai kérték, hogy a párt kebelén belül interpellációs intézmény létesüljön és minden héten fél vagy egy óra álljon rendelkezésre, hogy a képviselők kötetlen formában kérdéseket intézhessenek a kormánynak.

tagjaihoz. A pártértekezlet az indítványt elfogadta.

Budapestről jelentik: A nyilaskeresztes pártban dülő ellentétek a jelek szerint egyelőre odavezetnek, hogy a párt adminisztrációjában és vezetésében változások történnek. Egyelőre azzal próbálják föltartóztatni a bomlási folyamatot, hogy a párt eddigi vezetőjét, Hubay Kálmánt félreállítják és direktórium veszi át a párt irányítását. Ebben a direktóriumban az ellenzékiesskedők is helyet foglalhatnak, akik egyelőre három javaslat megvalósítását kívánják. Ezek:

— Térjen vissza a párt a parlamenti életbe és hagyja abba gyermekes taktikáját. Vegyék le a párt-egyenruhát, amelyet vidéken kéményseprőruhának neveznek és hagyjon fel a forradalmi eszközökkel.

Ide tartozik az a hír is, hogy az úgynevezett nyilaskeresztes front, melynek hat képviselője van, azzal a gondolattal foglalkozik, hogy címét megváltoztatja és a nyilaskeresztes jelzőt elhagyja.

Képeslap Gibraltárból

— Bábeli zsidvásár a hatalmas kikötővárosban —

Gibraltár, november hó.

Mindössze tíz perc óta pöfög a motor és a csónak, amely a hajóról kihozott bennünket, Franciaországból utrakelt magyarokat, máris odasimul a parti kölépeshöz. Tizenegy óra. A nap forrón, izzasztóan süt. Európa legmelegebb városában vagyunk.

Egy hivatalos épületben kérdőívet töltetnek ki velünk, megnézik pénztárcánkat, elkérik a fényképezőgépünket. A szomszédos épületben az utlevelünket veszik el. Udvariasak és nagyon előzékenyek. De alaposak. Angolok. És Anglia háborút visel.

A kikötő és a város brit terület. De amit a várostól balra látsz, az már az óriási, az idegen Spanyolország. A kis öböl nyugati partján Algeciras szineslik, ez is Spanyolország. A brit föld nem több, mint öt négyzetkilométer.

A parton állva, előtűnik a szikla, a híres gibraltári tömb. Most közléről láthatjuk. Ijesztő? Félelmetes? Nem. Inkább barátságos. Ezen a nyugati oldalán még csak nem is meredek. Olyasféle, mint a Gellérthegy, csak egy kicsit magasabbra nőtt, 425 méter magasra. És nem is kopár. Világoskék, rikitósárga, rózsaszínű házaik vannak a köveire ragasztva. A házak között üdítő zöld foltok. Bokrok és fák. Pálmák és kaktuszok. A terraszosan, olasz és spanyol modorban épített város csaknem a szikla derékáig felnyulik.

A kikötőtől egy kőhajításnyira a vásárcsarnok. Bőség és tisztaság. A hatalmas káposzta- és karfiolfejek, articsókák és auberginék, ananász- és szőlőkupacok flamand esendéltfestők képeit idézik.

Nagy szürkeernyős hintók állnak a téren, a kocsisok sétatölcszásra invitálnak: „Féldollár, féldollár!”

Utton-útfélen katonai épületek: kaszárnyák, kórházak, börtönök. Egy öreg platán alatt egy ágyú áll. A katona, aki tisztogatja, filmslágeret fűtyörész.

A falakon komor intelem:

„Ügyelj rá, mit beszélsz. Ellen-ségeink is vannak, nemcsak barátaink!”

A figyelmeztetés szomszédóságában mozi- és cipőkrémplakátok.

És várfalak. És erődítmények. És kazamaták. Ilyen bástya és olyan bástya. Szépen, sorjában bemutatkoznak, ott van a nevük az utcaablán. Szorongó tisztelettel nézünk meg minden követ. Ki tudja, mi van mögötte? Ki tudja, mi a célja, a rendeltetése?

Itt-ott egy-egy harcikosci. A szikla legtelegen néhány ágyúcső. Ez minden, amit látunk. De, amit nem láthatunk?

No most dobszó. Angol katonák vonulnak a kikötő felé. Nyáriás vászonruha van rajtuk, a térdük meztelen.

Ez már a Main Street, Gibraltár főutcája. Sok üzlet, sok áru. Angol, spanyol, portugál kereskedők. Arabok is. Ha a kirakatuk előtt megállsz, szapora szóval invitálnak be az üzletbe. Egy hoszu, sovány csemegés egyik kezében szardiniát, a másikban sajtot nyújtogat feléd. Micisapka a fején, vörös sál a nyakán. Ha a Bastille környékén találkozol vele, biztosan apacsnak néznéd.

Rengeteg a japán holmi: sálak, köpenyek, himzett és nyomott kimonók, bőr- és porcellán-árak, antimontálcák. A dohányüzletekben a világ minden cigarettáját megkaphatod. De nemcsak a kirakatok zsufoltak. A bejárat és a kirakatok közötti falrészekeken felszerelve és zsinagerekre függesztve, vásári módra kellett magát öt világrész portékája. Minden olesó. A kikötő vámentes.

Az utca is tele van árusokkal. Itt egy marokkói énekel a füledbe. Mit parancsolsz?

Imaszönyeget? Kókuszdiót? Mindent kaphatsz... Ott, annak a portugál árusnak a sátrában például nincs semmi, csak tejsokoládé. Gulákban. Tornyokban. Kis tábla, nagy tábla. Holland gyártmány.

A kávéházakban hangszóró bömből, gépzongora harsog. A zsidvályban matrózok, kikötői munkások söröznek.

A tengerparti sétányon mozdulatlanok a pálmák legyezői. A meleg padokon mindössze ketten ülnek. Két tengerész. Sakkoznak.

Mikulásra ismét

Petrovici csokoládégyár

fióküzleteiben vásárolunk, mert

nagy választék mellett olesón a legjobbkat kapjuk.

Fióküzletek: STR. ALEXANDRI 26 — 28. — BULV. REG. FERDINAND 6.

Stevens és Best kapitányok kiléptek a kémregények lapjairól

... A repülőgép zúgva, dübörögve fúrta át a fekete felhőtömeget, de a pilóta izmos keze biztosan uralkodott a kormányon. Ilyenféleképpen kezdődnek az izgalmas kémregények, amelyekben már az első sorokból kiderül, hogy az a bizonyos bátor pilóta hatalmas, kisportolt alakú, gyönyörű férfiú, a női szívek megdobogtatója, rettenhetetlen hős, aki egyébként az angol Intelligence Service jeles kémje s a regény végéig hajmeresztő viszontagsá-

kább a Stevens kapitányok hétköznapian szürke típusához tartozik. Ez a Stevens kapitány — ahogy az arcképe mutatja — inkább öregebb kereskedelmi utazóra emlékeztet, aki angol gyarmatúrral vagy gyapjúkermével keresi fel az európai nagy cégeket és közben a ködös Albionban maradt nagyszámú családjára gondol s a százalékra, amit egyes üzletkötések után kapnia kell. De semmiesetre sem hasonlít a kémregények merész hőseire, mint ahogy társa, a monoklis Best sem a leányalmok lovagja.

De talán épp ezért volt ez a két férfiú a legalkalmasabb arra, hogy a mai komor időkben olyan súlyos feladatokat oldjanak meg, mint aminek az angol Intelligence Service vezetőire hárulnak. S ha mégis pórul jártak és a náluk is ügyesebb német titkosrendőrségnek sikerült kilitüket, munkálkodásukat leleplezni, sőt, még őket is elfogni, az nem egészen az angolok hibája. Hiszen azon a veszélyes pályán — melyen ez a két angol kém működik — minden percben kockán forog az életük s éppúgy elfoghathaták volna Stevens és Best urak a német kémelhárító osztag valamelyik vezetőjét, mint ahogy ők a németek fogságába estek.

A tanulság csak az ebből a háborús világban lezajlott kémhistóriából, hogy a veszedelmes kémek és kémhölgyek nem mindég a démonoknak maszkírozott színházi görlok s még kevésbé a hódító külsejű fiatalemberek között találhatók, hanem épp ellenkezőleg, a semmitmondó külsejű, a nagy tömegbe könnyen beolvadó átlagtípusok között. A Mata Harik divatja ugylátszik, hogy lejárt. Most a kereskedelmi ügynökök és a szürke kispolgárok kémdivatja jött el. A megfelelő típusok helyesebb és célravezetőbb korát éljük? Ki tudna azt megmondani.

Egyelőre ugylátszik, az a helyzet kémszempon-tokból, hogy minden idegen országba tévedő külföldi gyanus — akár szép, akár csúnya, akár öreg, akár fiatal. Mert háborús világban — évezredes tapasztalat bizonyítja, — mindenki gyanus lehet — aki él...

(H. Ö.)

Stevens

Best

gokat él át. A kémregények néhány év óta igen nagy népszerűsége tettek szert, a kémek világában szereplő filmek is nagy tömegeket vonzanak, így tehát érthető, ha az angol Intelligence Service két nyugateurópai vezetőjének tragikus végű hollandiai kalandja nagyobb érdeklődést váltott ki, mint az aknaharcokról és a repülőtevékenységekről beszámoló híradások.

Már a két angol kémvezér neve is rendkívül csábító s a detektív- és kémregények szakértői csámcsogva forgathatták nyelvükön Stevens kapitány és Best úr neveit. Ugy képzelhették, hogy ez a két név egyenesen valami jólszabott és szabályszerű heppnyenddel végződő kémhistóriából kerülhetett csak Hollandiába s habár a németek fogságába is jutottak, egészen bizonyos, hogy az utolsó percben egy helikopter repülőgépen megmenekülnek a német hóhér bárdja, vagy a katonai sortűz elől.

A valóságban azonban nem minden történik úgy, mint ahogy a könyvekben olvasható. A való életben az Intelligence Service tagjai sem mind noscsábító Adonisok, sőt... igen sok közöttük in-

Jánosi József S. J.

A szellem

A kor izgatón nagy problémáját tárgyalja: az anyagi valóságtól különböző eszelmi valóság fogalmát és fenomenológiáját s annak különböző jelentkezéseit. Szerzője a magyar tudományos életnek egyik legnagyobb és azóta már bevált ígérete.

Ara 180 lef és portó

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Salföldön: Egész évre 900, félre 45
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk
vissza.

DECEMBER 1. ÜNNEPLÉSE. Saját tud. Múltó keretek között ünnepelte meg az ország december 1-ét. A házakat fellobogózták, a közintézményekben szünetelt a munka, az iskolákban nem tartottak előadást. Délután 11 órakor az összes felekezetek templomaiban Te Deumot mutattak be a polgári és katonai hatóságok képviselőinek jelenlétében. Nagyváradon az istentisztelet után dr. Mocan Nicolae, az Arccsal biharmegyei osztályának titkára a Mária királyné színházban méltatta a nap jelentőségét. Délután hazafias ünnepséget rendeztek a színházban.

A KATONATISZTI ILLETMÉNYEKET NEM TERHELI SEMMINEMŰ ADÓ. Bucarestből jelentik: A pénzügyminisztérium legújabb rendelete szerint, katonai szolgálatra behívott tisztek katonai illetményeit nem terheli semminemű adó.

Ezernégyezer szegénygyermek kap naponta ingyentejet. Temesvár. Saját tud. Jelentették, hogy a város a napokban megnyitja a népkonyhákát. Ezekben naponta ötszáz ebédet osztanak ki. A városi költségvetésben kétszázötvenezer lei szerepel a szegények tejjel való ellátására. December 10-től március végéig naponta 285 liter ingyentejet osztanak ki csecsemők és anyák részére, december 11-től kezdődően pedig 280 liter tejet és 140 kiló kenyeret a népiiskolákban. Egy-egy szegény gyermek naponta két deci tejet és tíz deka kenyeret kap. Összesen ezernégyezer gyermek kap naponta ingyentejet.

DIANA

életöröm és tetterő forrása.

INGATLANELADÁSOK JÓVÁHAGYÁSA. Temesvár. Saját tud. A helyőrség parancsnoksága közleményt adott ki, amely szerint mindazok, akik valamely katonai hatóságnál kérelmezték ingatlanra vonatkozó adás-vételi szerződésük jóváhagyását, jelenjenek meg ennél a parancsnokságnál, ahol a kérvényeket a most kapott rendelet alapján elintézik. Vonatozik ez temesvári lakosokra. Vidéki városokban, amelyek nem megyeszékhelyek, a rendőrségen, falvakban a csendőrségen kell az ilyen természetű kérvényeket beadni s ezek a hatóságok juttatják el azokat a helyőrség parancsnokságához, illetve a hadkiegészítőhöz.

Közel két hete nem lehet petrolumot kapni Nagyváradban. Saját tud. A városban a közszükségleti cikkek nagyfokú drágulása mellett mintegy tíz napja a legfontosabb fogyasztási cikk a petrolum eltűnt az üzletekből és a raktárakból. A petrolumhiány szállítási nehézségek miatt lépett föl. A nagykereskedők három cizterna petrolumot rendeltek meg, de a megrendelt áru mindezt ideig nem érkezett meg. Kereskedő Bertalan, a nagyvárosi kereskedői társulat alelnöke, a Kereskedelmi Kamara útján közbenjárt ebben az ügyben Oprita Gheorghe ezredes-megyei főnöknél, aki táviratilag kérte a nemzetgazdasági minisztériumot a szükséges intézkedések megtételére. Itt írjuk meg, hogy Nagyváradban is megkezdtek az uszatótörvény alkalmazását. Az előrendű közszükségleti cikkeket árusító kereskedőknek árjegyzéket kell benyújtani a városházán s december elseje után megkezdődik az ellenőrzés.

A temesvári kocsmákban tilos minden kártyajáték. Saját tud. A rendőrség megállapította, hogy egyes kocsmákban házardjáték folyik s szegény munkásemberek heti keresetüket kártyázzák el. A gyárvárosi Nica-féle kocsmában egy almaárus például nyolcezer leit veszített kártyán. A hasonló esetekre való tekintettel Grita Ovidius rendőrkormányzó elrendelte, hogy Temesvár területén a kocsmákban mindenféle kártyajáték tilos. A rendőrkormányzó kijelentette, hogy rendelkezését a legszigorúbban végre kell hajtani. Ha valamelyik kocsmában továbbra is kártyajátékot üznek, azonnal lépéseket tesz, hogy az illető kocsmáros italmérésí engedélyét vonják vissza és helyiségét is bezárják.

ÚJ ÜGYÉSZ A KOLOZSVÁRI KATONAI TÖRVÉNYSZEKEN. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári VI. hadtest törvényszékén főbb hadbírói tiszttel bővítették ki az ügyészi kart. Az új ügyészek egyike dr. Popescu Luca főhadnagy, tegnap tette le a hivatali esküt.

Dalárda nem fizet vigalmi adót. Temesvár. Saját tud. A zádorlaki dalárdát ötvenezer leiel meghíresítették, mivel egy előadás és táncvigalom alkalmával nem fizette meg a vigalmi adót. A kivett bírság következtében a dalárda és több vezető tag vagyonára végrehajtást tettek ki. A da-

P. Wimmer Anzelm:

Magnificat

A híres szónok előadásai a Szűzanya haláladó énekéről. Kitűnő prédikációanyag.

Ára 137 lei és portó.

lárda fellebbezésére az aradi törvényszék a bírságot és a végrehajtás elrendelését megsemmisítette. A pénzügyi hatóságok fellebbeztek a döntés ellen s így került az ügy a temesvári ítélőtáblához. A tábla a pénzügyi hatóság fellebbezését, mint indokolatlant elutasította s ezzel elismerte, hogy dalárdák rendezvényeik után nem kötelesek vigalmi adót fizetni, mivel az ilyen rendezvények nem üzleti, hanem kulturális jellegűek.

ÚJ RENDSZABÁLYOK A KEDVEZMÉNYES UTAZÁSI IGAZOLVÁNYOK HASZNÁLATÁBAN. Bucarestből jelentik: Az államasutak vezérigazgatósága új rendszabályokat léptetett életbe a kedvezményes utazási igazolványok használatában. A jövőben az összes ilyen igazolványok a vasutas személyzet és nyugdíjasok szabadjegyei, a kintetetések tulajdonosainak szabadjegyei; a tanuló ifjúság és kitüntetettek kedvezményes utazási szelvényei, utazási bérdek, a kiutasítottak és munkanélküliek toloncjegyei, az Országőrség igazolványai, kísérőjegyek, stb. hónapokkal és napokkal lesznek ellátva. A hónapok római, a napok pedig arab számmal lesznek az igazolványok szelvényeire nyomva. A vasuti ellenőrzőközlegek minden utazás alkalmával kivágják a szelvényből a hónap és a nap számát, miáltal pontosan ellenőrizhető lesz, hogy a jogosultak milyen mértékben veszik igénybe a kedvezményt.

Veszedelem zsebtolvajok garázdálkodnak a Bánságban. Temesvár. Saját tud. Kovács Kálmán kereskedelmi alkalmazott jelentést tett a rendőrségen, hogy a villamosban ismeretlen tettes ellopott pénztárcáját. A tárcában fontos irataim kívül négyezer lei készpénz volt. A lugosi vasúti jegypénztárnál is zsebtolvajlás történt. Itt Groszlinger Sándor utazó zsebéből emelték ki ötezer leit tartalmazó pénztárcáját. A veszedelem zsebtolvajok kézrekerítésére széleskörű vizsgálat indult.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénkülő nyugati, északnyugati szél, a borulás csökken. Több helyen eső, a hegyekben havasosó. A hőmérséklet süllyed.

A NAGYVÁRADI KERESKEDŐI TANÁCS KÖZLEMÉNYE. Közszükségleti cikkekkel foglalkozó nagykereskedők és minden kategóriájú ipari vállalatok a nemzetgazdasági minisztériumhoz beadandó helyzetjelentésüket az új törvény értelmében a jövőben nem háromszor havonként, csak kétszer kell beadják és pedig a hó 1-én és 15-én. A törvény végrehajtási módjait megállapító miniszteri rendelet 5 napot engedélyez ezek beadására, vagyis a helyzetjelentések minden hó 5 és 20-ik napjáig feltétlenül beadandók. A törvény és a végrehajtási utasítás rendelkezéseinek megfelelő bejelentési mintákat tagjaink titkári hivatalunkban (Rimanóczy-utca 12., földszint balra) díjmentesen kaphatnak. Ezek a helyzetjelentések postán ajánlott levélben küldendők el a következő címre: Ministerul Economiei Nationale Serviciul Speculei, Bucuresti.

Hunyadmegyei híradó. Déva. Saját tud. A Déva melletti Solyom közszékhelyben a Maros-híd közelében egy ezénáczekér elütötte Costan Péter negyvenéves gazdálkodót. A gazda a helyszínen meghalt. Megállapították, hogy Costan ittas állapotban került a szekér alá. — Bugyu Alexandru rovtöltött egyén egy hónapra fogházbüntetését ülte le a dévai börtönben. Néhány hónap előtt rábízta a fogház tetejének javítását s a tetőjavítás közben megszökött és a hatóságok csak két hét múlva fogták el Petrozsényban. A törvényszék most tárgyalta ügyét és a szökésért újabb egyhónapi fogházbüntetéssel sújtották. — A Hunyadmegyei Nyugdíjgyűlés december 8-án gyűlésen foglalkozik a szövetkezeti központnak azzal az átiratával, amelyben a központ bármilyen szövetkezeti mozgalom megindítására, támogatására ígerte az egyesületnek. A gyűlés elé a megye nyugdíjjaai nagy érdeklődéssel tekintenek.

Temetés. Achim Lazar P. T. T. altiszt 39 éves korában meghalt. Temetése december 1-én volt a Rulikovszky-temetőben. (Caritas.)

Szolgáltatás gyógyszertárak Nagyváradon:

Szombaton éjjel a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot:
Madonna, Str. Sztaroveszky No. 1. (Dr. Medvgy). Telefon 30-20.
Fehér Kereszt, Boulevardul Regele Ferdinand No. 2. (Pacala.)
Cleopatra, Str. Avram Jancu 2. telefon 15-15.
Szent Ferenc, Str. Guza Voda No. 24. Telefon 17-47. (Csanda.)
Szent László, Piata Bisericei No. 1. Velence, Templomtér. (Hegedűs.)

Mint ismeretes, az angol partok közelében aknára futott a „Simon Bolivar” hollandi hajó és el is süllyedt. Ez a kép a megmenekült utasok egy részéről készült Londonban

Huszonkétmillió lei adósságot fizetett ki Nagybánya városa. Saját tud. Ellentétben a többi városok fejlődésével, Nagybánya hosszú ideig a teljes anyagi leromlás útján haladt. Adósságot adósságra halmozott, de ezeknek még a kamatait sem fizette. Az utóbbi években erélyesebb vezetők kerültek a város élére és megkezdték a régi állapotok felszámolását. A napokban a város a postatakaréknál fennálló 22 millió leies adósságának utolsó részletét is kifizette. Az illetékes hatóságok a postatakarék már értesítette, hogy a város vagyonára táblázott adósságokat törölnék és tegyék szabaddá a város ingatlanait.

AZ EGÉSZ ORSZÁGRA KITERJEDŐ DEVIZACSEMPÉSZÉST LEPLEZTEK LE. Bucurestiből jelentik: A napokban leleplezték devizacsempészés arányait egyre jobban kibontakoznak, a vizsgálat eddigi megállapításai szerint az egész országra kiterjedő csempészhalózatról van szó. A vezérszűzgarancia, amely a vizsgálatot vezeti, Románia valamennyi nagy városára kiterjesztette a nyomozást. A vizsgálat érdekében a devizacsempészésben résztvevők neveit egyelőre nem hozzák nyilvánosságra.

Árdrágitóbiróság a temesvári városházán. Temesvár. Saját tud. A város vezetősége hirdetményben közölte, hogy a városházán árdrágitóbiróságot szervezett, amely az árdrágitás leküzdésére szóló törvény elleni kihágásokban elsőfokon, gyorsított eljárás alapján ítélkezik. A bíróság mellett külön hivatalt szerveztek (57. számú ajtó), ahol mindenféle panaszt szóbelileg vagy írásban vagy telefonon is be lehet jelenteni (10-31 szám alatt). A hivatal közegei még a panasz napján megvizsgálják a szóbanforgó ügyet. A hirdetmény ezután előírásokat tartalmaz a kereskedők számára. Árlistát kell kifüggeszteniük, a számlákat meg kell őrizniük s a kiskereskedőknek a kereseti adójuk öt százalékos üzemi költséget és tizenkét százalék hasznót számíthat, a nagykereskedő tíz százalékos hasznót a költségek felszámításával — a tíz százalék nem emelkedhetik akkor sem, ha a áru több kézen forgott. A kereskedőknek regisztrert kell felfektetniük, amelybe az ellenőrző közegek észrevételeket beírják.

Hírek Máramaroszigetről. A városban a közszükségleti cikkek drágulása továbbtart. A piaci árak a legutóbbi két hét alatt körülbelül húsz százalékkal emelkedtek. A tojás párja 7-7.10 lei, a tej literje 6 lei, a vaj kilója 120 lei, a szalonna kilogrammja 54 lei, a zsír 60 lei. A hentesek és mészárosok újabb áremelést kérnek, mert a disznót élőhelyben 32 leies kilónkénti áron kell megvenniük. — Az utóbbi hetekben fokozatosan eltűnt a gyapju a piacról, úgy hogy gyapjút még kis tételben sem lehet beszerezni. A gyapjuhíány már az egész megye területén érezteti hatását. — Az elmúlt éjszaka a máramarosmegyei Középvíson ismeretlen tettesek Hubert I. házának padlásáról nagymennyiségű kukoricát vittek el. — Havasmezőn Dublotici Miklós udvaráról éjnek idején két kövér disznót elhajtottak. — Borsán Popuiak Todor lakásán betörők jártak és több ezer lei értékű holmit vittek magukkal. — Máramaroszigeten a személyazonossági igazolványok kiállításának illetve látamozásának határidejét december 10-ig meghosszabbították.

Játszadózás közben belefulladt a kutba egy hároméves gyermek. Temesvár. Saját tud. A közeli Nickyfalván Müller Ferenc hároméves kisfia szomszédjuk udvarán játszadozott pajtásával. Egy óvatlan pillanatban a gyermekek a kut közelébe kerültek s a kisfiu fölmászott a kut kerítésére s belezuhant a vízbe, mire segítségére siettek, már halott volt. A felelősség megállapítására szigorú vizsgálat indult.

Mikulásra
kifűző izű frissen gyártott
dobozos bonbonok, csokoládé
figurák kaphatók.
BOMBIR
Nagyvárad, Aurel Lazar utca 4.

SULYOS VASUTI SZERENCSETLENSÉG TÖRÖKSZAGBAN. (Istanbul). Haiderpasától hatvan kilométerre egy gyorsvonat összeütközött egy tehervonattal. Tíz utas meghalt, sokan megsebesültek.

AZ ERDŐR ELETVESZÉLYES KALANDJA A FATOLVAJOKKAL. Nagybánya. Saját tud. Életveszélyes kalandban volt része Pop Mihai városi erdőőrnek. Amikor szolgálati körútját végezte, falopáson érte Marcovici Ioan, Varga Pál és Preda Alexandru nagybányai munkásokat. Amikor az erdőr a szokásos jegyzőkönyv felvételébe kezdett, a három fatolvaj reátámadt és a fejszékkel agyon akarták verni. Az erdőr még a fegyverét sem használhatta, hogy a riasztó lövéseket leadja, hanem futásban keresett menedéket. Nagybánya városának feljelentésére a rendőrség a három fatolvajt előállította és megindította ellenük a bűnvádi eljárást.

Rövid hírek Nagyváradról. A vizsgálóbírósg most fejezte be a vizsgálatot Palkó László díszesi legény bűnyűgyében, aki mint emlékeztetés, még ez év nyarán több fejszacsapással meggyilkolta mostohaanyját. A vádlott beismerő vallomást tett és azzal védekezett, hogy a gyilkosságot mostohája rossz bánásmódja fölötti ekese-redésében követte el. Tettének elkövetése után átözökött Magyarországra, azonban a magyar hatóságok visszatoloncolták. Ügyét áttették a bűntetőtáblához. — Szabó Endre paptamási erdőr ellen a községi előjáróság följelentésére eljárás indult, mert a község erdejéből mintegy 50 ezer lei értékű fát eladott és a pénzzel nem számolt el. Ügyét szintén a bűntetőtábla tanácsa fogja tárgyalni. — Sima Sándor rovtöltelű löszerszámtolvaj újabb lopásért ismét rendőrkézre került. — Borza József elsőkerületi adóhivatali főnököt ellenőrré léptették elő. Helyébe Berdac Achimot nevezték ki. — A rendőrség elfogta Horvát Demján és Rézműves István rovtöltelű cigányokat, akik kifosztották özv. Györki Ferencné Össi-telepi lakását.

Elfogták a kézdivásárhelyi rablógyilkosság gyanúsítottját

Kézdivásárhelyről jelentik: Megirtuk már, hogy ismeretlen tettes néhány nappal ezelőtt üzletében meggyilkolta Muzsnay Domokos 71 éves közismert kézdivásárhelyi kereskedőt. A megdöbbentő rablógyilkosságról a következő újabb részleteket jelentik:

Az áldozat holttestét felboncolták s a boncolást végző orvos huszonkét sebet talált az 1000 kereskedő testén. Karját, amelyet védekezésül maga elé tartott, több helyen csontig átvágta a gyilkos, hüvelykujját pedig valóságos faljesen leszelte. Halálát az a vágás okozta, amely a jobb fültől a gégéig terjed és átmeteszte az ütőeret és a gégét. Tisztázta a boncolás azt is, hogy az elvetemült rablógyilkos kést használt.

Az egész város nyugalmát felkavaró büntény ügyében Sughin sepsiszentgyörgyi főügyész személyesen vezeti a nyomozást. Megállapították, hogy a gyilkosságot a helyzettel ismerős egyén követhette el s a gyilkos azért is fődte el arcát, hogy fel ne ismerjék.

Muzsnayné közölte a főügyessel, hogy kire gyanakszik. A rendőrség rá is talált a gyanúsítottára a háromszékmegeyi Lemhény községben, az illető azonban megugrott a rendőri közegek elől. Az elmúlt éjszaka Sepsiszentgyörgyön azután elfogták. Kihallgatása folyamában van, de ennek részleteiről eddig még semmi nem szivárgott ki.

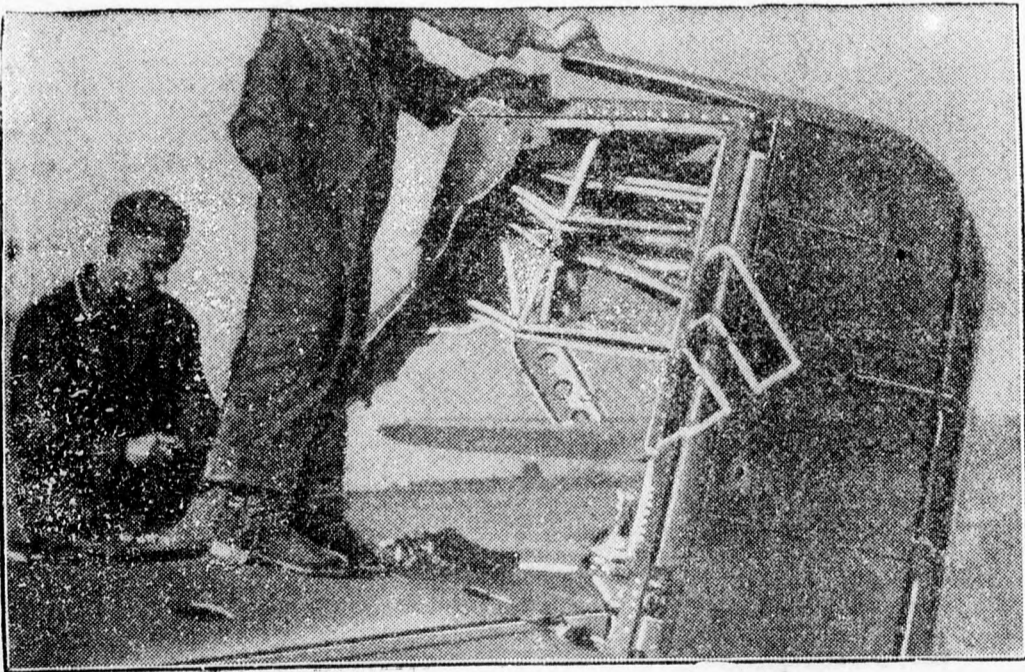
A meggyilkolt kereskedőt esütörtök délután temették el általános részvét mellett. Az üzletet a család be is zárta és megszüntette. Egy év leforgása alatt, mint megirtuk, kétszer fosztották ki az üzletet, míg a harmadik kísérlet alkalmával a tettes végzett is a kereskedővel.

A Marosvásárhely-Segesvár közt közlekedő CFR autóbussz hat méter mélységű szakadékba zuhant

Marosvásárhelyről jelentik: Sulyos kimementi szerencsétlenség érte a Marosvásárhely-Segesvár között közlekedő 265. Brassó jelzésű CFR autóbussz. Az autóbussz a menetrendszerűen megállapított reggeli 5 óra helyett 6 órakor indult el. Roga Filip gépkocsivező fokozott sebességgel hajtott, mert be akarta hozni a késést. Az autóbusszra Balavásárhelyen öt, később pedig még hat utas szállott fel. A nagy sebességgel haladó autóbussz a Szászvádas község közelében levő veszélyes kanyarnál levő régi hidon, melyet „halálhidnak” is neveznek, mivel már több szerencsétlenség fordult ott elő, belezuhant a közel hat méter mély árokba. A gépkocsi többször megfordult tengelye körül és teljesen összezúzódott az árok fenekén. Szerencsére azonban egyetlen halálos sebesülés sem történt. Az autóbussz utasai közül csodával határos módon csak heten sebesültek meg, ezeket a segesvári kórházba szállították. A sebesültek között van a jegykezelő is, aki arcán, kezén és lábán sulyos sebesüléseket szenvedett.

Folyóirat-szemle

MEGJELENT AZ ECONOMIC PRESS LEGÚJABB SZÁMA. A romániai közgazdasági sajtó régóta nélkülöz egy olyan szervet, amely az ország fővárosában románul és magyarul jelenve meg, mintegy összekötő kapocs szerepét tölti be az ország gazdasági életének különböző tényezői között. Ezt az úrt töltötte be most az Economic Press, amely változatos tartalommal széleskörű tájékozottsággal megirt közgazdasági tudósításokban számol be a kereskedelmi, ipari és pénzügyi élet eseményeiről. Igen nagy érdeklődésre tarthat számot a fővárosi építkezési tevékenység fellendüléséről írt tudósítás, Földes Andor beszámolója a fakivitel problémáiról, az újrendszerű eljárással pamuthulladékból újra feldolgozott nyersanyag-ellátásról, a bucaresti riportok, valamint számos kisebb-nagyobb eredeti tudósítás teszi érdekessé az Economic Press legújabb számát.

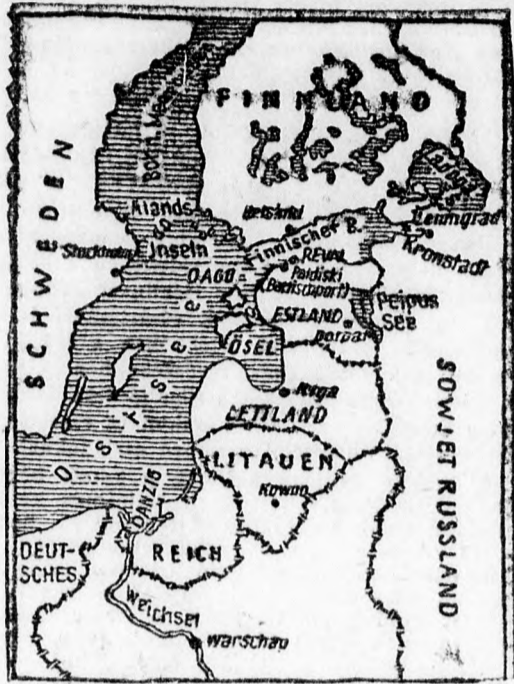

Nem mindennapi légitravur. „Megsebesült” német repülőgép, melyre rálöttek és szétlőtt farkszárnyával még 120 kilométert repült, míg hazai földre ért, ahol leszállt. A pilóták sértetlenek maradtak.

A bombázott finn városok

*

A szovjetország ügyük megdőrdültek a finn határon s azokra a városokra, ahol Észak egyik legműveltebb, legkultúraltabb és legbecsületesebb népe él, orosz repülők gyújtóbombái hullnak. A finn nemzet el lehetett készülve erre, hiszen az ész, az igazság és a jog bátorságával küzdött diplomatái révén területe épsége és népe életéért. S a kis finn nemzet heteken át megálljt tudott parancs

csolni az orosz kolosszusnak, amely szuronyát villogtatva, repülőgépeit és hadihajóit befűtve, készen állt minden percben arra, hogy mint legutóbb Lettország egy részét, Finnországot is a szovjeturalom nem mindenkinék kívánatos uralma alá hajtsa. (Ismeretes, hogy Finnország évszázadokon át nyögte az orosz igát és harcolt az ellen.) Az orosz ágyúk és repülőgépek bombái dörögve hullnak a finn városokra s — a végtelenségig tartózatlanul megindult Finnország felé.

Az alábbiakban Finnország veszélyeztetett főbb pontjairól közlünk ismertetést:

A bombázott Helsinki

Finnország fővárosáról, Helsinkiről — régebben Helsingforst volt a neve — mindenki tudja, hogy a sportvilág középpontja. Egyébként Észak-Európa egyik legszebb és legrendezettebb városa, amely a Finnöböl partján levő félszigeten messze benyúlik a tengerbe s hajóról tekintve is, festői képet nyújt.

Eredetileg nem a mai helyén alapították, hanem öt kilométerre a Wanda torkolatánál, 1550-ben és csak 1642-ben helyezték át a félszigetre, ahol ma is áll. 1729-ben építették ki először erődítéseit, s az orosz-svéd háborúban több ízben is felgyújtották s lakosságát kíméletlenül megsarcolták. 1809-ben került Oroszországhoz és csak 1812-ben lett Finnország fővárosává, 1819-ben pedig a finn kormány székhelyévé.

Helsinkit három, gyönyörű öböl veszi körül, ezek közül a keleti öbölben van a Sveaborg, erősséggel koszorúzott szigetcsoport. A finn főváros természetesen nemcsak a gazdasági, de a kulturális élet középpontja is; legnagyobb büszkesége az 1640-ben alapított Sándor-egyetem, amit 1827-ben helyeztek Helsinkibe. Az egyetem csillagvizsgálója és földmágnességi intézete igen nagy jelentőségű. 250 ezer kötetes könyvtára zsúfolva van ritkaságokkal. A finn főváros tudományos, művészeti és irodalmi egyesületei is jelentékenyek.

Kikötője hatalmas erődítményjellegű, innen irányult Finnország külkereskedelmi forgalma, főleg Svédország, Anglia és Németország felé. Ipartelepei közül a hajógyár, dohánygyár, posztó-, sör-, gép- és szeszgyári bírnak jelentőséggel.

Wiborg (Wilipuri)

Finnország másik nagy városa, melyet a finn-orosz háborúról szóló első híradásaink szerint az orosz repülők több helyen felgyújtottak. Wilipuri (Wiborg) az orosz-finn határ közelében fekszik, nem túlságosan messzire Helsinkitől s légvonalban Abo várossal és az Aland-szigetekkel esik egy irányba. Wilipuri Leningrád és a Finn öböl között

Mikulásra „Boulevard” cukorkaüzletben

ismét

vásárolunk, mert

nagy választék mellett olesón a legjobbat kapjuk!

Tulajdonos: IFJ. PETROVICI MIHALY Nagyvárad. — Horbátz uridivat mellett.

A bucuresti francia követség részletesen ismertette az angol-francia blokád-intézkedéseket

A semleges hajóknak kötelező módon ki kell kötniök az angol vagy francia ellenőrző pontokon. — Az elkobzásra kerülő árúk közül csak azokat adják vissza, amelyekről igazolják, hogy november 28. előtt semleges tulajdonba kerültek

Bucurestiből jelentik: A francia nagykövetség a következőket hozta a romániai kereskedők és hajótulajdonosok tudomására:

A francia és angol kormány egész sereg intézkedést határozott el azzal a céllal, hogy bármilyen nemű német árukivitel megakadályozzon. Ezeknek az intézkedéseknek mineműségéről való tájékoztatás végett a francia kormány a következő figyelmeztetést hozott:

A szövetséges kormányok határozata értelmében a jövőben mindazok a hajók, amelyek Németországból vagy pedig Németországgal szomszédos országokból indultak el, ugyanolyan ellenőrzésnek kell alávetni magukat, mint azok a hajók, amelyek ezekbe az országokba tartoznak. Ezért a hajótulajdonosoknak azt tanácsolják, hogy hajóik parancsnokainak az alábbi utasítást adják: kössenek ki a francia ellenőrző pontokon (Dunkerqueben, Le Havre-ban, Marseille-ben és Oránban) vagy pedig valamely angol ellenőrző pontnál (Kirkwall-ban, Weymouth-ban, Lesdune-ban, Maltában, Jaffában, Port Saidban és Gibraltárban.) Azokat a hajókat, amelyek jöszántukból nem kötnék ki ezeken a helyeken, a szövetséges flotta egységei vissza vizik ellenőrzés végett. A szövetséges kormányok gondoskodnak arról, hogy a hajók indokolatlan késéseket ne szenvedjenek. Azokat az árúkat, amelyekről megállapítják, hogy az ellenségtől származnak vagy az ellenség tulajdonát képezik, megfelelő őrzés alá helyezik, kivéve azt az esetet, ha a dugárukat, valamint az ellenséges kivitel ellenőrző bizottság nem engedélyezi elkobzásukat és eladásukat. Ebben az esetben az áru ellenértékét a letéti pénztárnál helyezik el.

A zárolt árúk vagy azok ellenértéke a francia hatóságok ellenőrzése alatt maradnak a béke megkötéséig. Sersuk fölött csak ekkor döntenek. Ennek ellenére a blokádminisztérium elrendelheti az árúk visszaadását és ellenértékük kifizetését bármely pillanatban, a dugárukat és az ellenséges kivitel ellenőrző bizottság véleményezése alapján és

főképpen akkor, ha behozóvitást nyer, hogy az áruk még 1939 november 28-ika előtt kerültek semleges tulajdonba.

Ilyen természetű kéréseket csak semleges tulajdonban volt árukkal kapcsolatban lehet a blokádminisztériumhoz beadni. Az áru visszaadásának vagy ellenértéke kifizetésének feltételeként még a következőket állapították meg:

1. Az árut vagy olyan hajón kellett elhelyezni, amely 1939 december 11. előtt kapott távozási engedélyt valamely semleges kikötőből.

2. vagy pedig az árut olyan hajón kellett elhelyezni, amely 1940 január elseje előtt kapott távozási engedélyt valamely semleges kikötőből és az áru egy 1939 november 28. előtt alátét olyan szerződés tárgyát képezte, amelynek értelmében a vevő kötelezettséget vállalt részben az áru átvételére, részben pedig arra, hogy annak ellenértékét a berakodással egyidejűleg kifizeti.

Az említett kérvényeket az összes igazoló irattal el kell látni.

A káros késések megakadályozása végett felhívják az érdekeltek figyelmét arra, hogy annak az országnak francia vagy angol konzulátusától kérjenek származási igazolványt, ahonnan a kivitel történik. Ezek az igazolványok lényegesen megkönnyítik az ellenőrzést és ezért felhívják a hajótulajdonosokat, hogy csak olyan szállítmányokat fogadjanak el, amelyekhez ezeket az igazolványokat mellékeltek.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: LEÁNY A PARTON.

CORSO: A HÁZASSÁG TITKAJ.

APOLLÓ: A HÁROM TESTŐR.

a legjelentékenyebb város, kerületi székhely. A Saima esaternának a Wilipuri öbölbe való torkolatánál, mint jelentős kikötőváros, Finnország egyik fontos tengerparti gőcpontja, s főként az átmenő kereskedelemben játszik nagy szerepet, átlag két millió márká vámbevételével. Utóbbi időkben Helsinkivel együtt népszerű tengerparti üdülőhely is volt, gyönyörű villasor épült az öböl partján s a környező hegyekkel Wilipuri is festőien szép képet nyújt.

A Wilipuri mellett levő Trangsund volt régebben az orosz balti-tengeri hajóhad első kikötője és nyári állomáshelye, érthető tehát, ha a régi cári uralom mintájára Szovjet-Oroszország is vissza akarja szerezni ezt a fontos hadikikötőt. Egyébként Wilipurit, mint svéd határvárat, éppen az oroszok ellen alapították 1293-ban. Az oroszok 1710-ben foglalták el s 1793 július 3-án nagy csata színhelye volt, amikor a svéd flotta csak nagy nehezen tudott átvégődni az orosz hajóhadon.

Abo, Finnország legrégebbi erőde

A nevezetes Aland-szigetek közelében áll a

finn parton Abo városa, Finnország legrégebbi erődítése. Tulajdonképp finnül Turkunak nevezik, de a másik néven ment át az európai köztudatba. Finnország kereskedelmi életében kiváló helyet foglal el, mert Svédország felé az első nagy kikötőváros. A város közvetlen közelében áll Abohus vára, melyet 1157-ben építettek a svédék, egy finn falnak Turkunak a helyén, erről hívják a finnek Abot ma is ezen a régi néven. Nevezetes a város arról is, hogy ott áll Finnország legrégebbi és legszebb székesegyháza.

A város 1827 szeptember 5-én teljesen leégett, de aztán — még szebben — újra felépítették, hogy a finn erő és kitartás hirdetője legyen. Abo egyébként egészen 1816-ig Finnország fővárosa volt. Ott jött létre 1743 augusztus 7-én az a békekötés Svédország és Oroszország között, melynek alapján Finnország egy részét Oroszországnak engedték át.

Ezeket a városokat veszélyeztették egyelőre az oroszok. A mai, erősírájú hadmozdulatok idején azonban, mire e sorok megjelenhetnek, ki tudja, milyen veszteségek érhetik a finneket?

(-IIa)

KÖZGAZDASÁG

Vasárnapi munkaszünetet akarnak a húsiparosok

Élelmezési céh a bőrkartell ellen. — Az iparosok kérték, hogy tiltsák el a szatócsokat és kocsmárosokat a hús- és kenyér „utcán” át való eladásától

Temesvár. Saját tud. Az élelmezési céh választmánya most megtartott ülésén számos, a szakmára nézve fontos határozatot hozott.

A céh beadványt intéz a királyi helytartóság mellett működő árelőőrök bizottságához és felveti a kérdést, vajjon a bőrpiacon lévő áruk esetében nem állapítható-e meg az árdrágítás? Az élelmezési céh a beadványban közli a bizottsággal, hogy áprilisban a bőrgyárak a nyersbőr kilójáért még 65 lejt fizettek s a talpbőr ára akkoriban 150—160 lejt volt. A nyersbőrökért most már csak 40—47 lejt fizetnek, ezzel szemben a talpbőr ára felszökött 430—460 leire. Kérdezik az iparosok, hogyan emelkedhetek ennyire az áruk, amikor a bőrgyárak a nyersanyagért kevesebbet fizetnek, illetve azt olcsóbban szerzik be?

Eljár az élelmezési céh a munkaügyi vezérfelügyelőségen és kéri, tiltsák meg, hogy kereskedők és kocsmárosok a vágóhídon vágassanak, olyan esetekben, amikor nem a saját szükségleteikről van szó. Kereskedők és kocsmárosok eladhatnak ugyan húsárut, de ennek elkészítése már az iparos szakmájába vág, szerezzék be az ilyen cikket az iparostól, akinek az elkészítéshez joga és képessége van. A céh egyébként a munkaügyi minisztériumhoz is fordul és közli, hogy Temesváron a húsiparosoknak és a pékeknek megtiltották, hogy a hetipiacon hús- és kenyéret árússanak. Ez az intézkedés közegészségügyi okokra való hivatkozással történt. Azzal indokolta a város az intézkedést, hogy az élelmiszereket a piacon könnyen ellepi a por és a bacillus. A céh a továbbiakban arra utal, hogy számos, igen költséges egészségügyi előírás betartására kötelezik az iparosokat. Megvan szabva a műhely- és üzlethelyiség magassága, az üzlet falát fehér faanyagokkal kell kirakni, a műhelyt olajfestékkel befesteni, a kenyéret papirzacskóban árúsítani. Mindezek az előírások nem

vonatkoznak a kereskedőkre — állapítja meg a céh. Szatócsboltokban minden további nélkül árúsítják a kenyeret a petróleum, szóda, szén, porfészték mellett. Arra kéri tehát a céh a munkaügyi minisztériumot, lépjen közbe az egészségügyi minisztériumnál, hogy éppen közegészségügyi okokból tiltsák meg a szatócsoknak és a kocsmárosoknak a kenyér és a hús- és kenyéret árúsítását, persze olyan esetek kivételével, amikor a vendég a kocsmában fogyaszt.

Kérelmezi is a céh a nemzetgazdasági minisztériumtól, hogy a pékeknek, akik különleges fűtőanyagot fűtik kemencéiket, ugyanolyan engedelmeyeket adjanak, mint azoknak, akik központi fűtessel rendelkeznek.

Végül a munkaügyi vezérfelügyelőséghez fordul a céh a húsiparosok vasárnapi munkaszünetét érdekében. A mészárosok és hentesek vasárnap munkaszünetet akarnak, legalább a téli hónapokban: október 1-étől május 1-ig. Kéri a céh, hogy a húsiparosok ezentúl vasárnap zárva tarthassák üzleteiket: ezzel szemben hajlandók szombaton este 9 óráig nyitva tartani.

December negyedikén Clodius német meghatalmazott miniszter Budapesten tárgyal

Budapestről jelentik: Clodius német meghatalmazott miniszter, aki a közelmúltban is Budapesten tárgyalta gazdasági ügyekben, Bucurestiből tárgyalásai befejeztével, december 4-én Budapestre érkezik, ahol a szokásos negyedévi gazdasági tárgyalásokat folytatja le a folyamatban lévő árucserforgalmi ügyekben.

Megindulnak az orosz-magyar gazdasági tárgyalások

Föderítő gazdasági bizottság utazik Oroszországba

Budapestről jelentik: A „Pesti Tőzsde” közli a következő nagyérdekes hírt:

Miután Magyarországnak Szovjetországgal közös határa van, szükséges, hogy gazdasági tárgyalások induljanak meg. Azonban Szovjetországnak külkereskedelmi felkészültségéről nincsenek pontos adatok, ezért egy felderítő gazdasági bizottság utazik Oroszországba, amelynek báró Radvánszky Antal, a Nemzeti Bank főtitkára és Rosslaw Nándor, a Külkereskedelmi Hivatal igazgatója a tagjai.

MAGYARORSZÁGON A BELÜGYMINISZTER RENDELETÉRE MEGVÁSÁROLJÁK A FALVAKBAN KÉSZÜLT HAZISZÓTTES NYERSVÁSZONT. Budapestről jelentik: A téli munkanélküliség csökkentése, valamint a magyar falu szociális helyzetének javítása érdekében a belügyminiszter megbízta a Magyar Háziipari Központot háziszóttos nyersvászonneműek vásárlásával és készítésével. A rendelet értelmében a Háziipari Központ a meglévő háziszövőszékekben előállított nyersvászonneműeket hajlandó lesz felvásárolni a kialakult helyi napi áron és ezzel segítséget nyújt a szövessel foglalkozó családoknak.

A francia Svájcba költözik a baseli kémiai ipar, Zürichből jelentik: Svájc hatalmas kémiai ipara, amely az utóbbi hat esztendőben a német kémiai iparnak egyre nagyobb versenyt támasztott a világpiacokon, a lehető legexponáltabb helyen van: Baselben, ahol a svájci, a francia és a német határok találkoznak. A svájci kémiai ipar kényes helyzete idézte elő, hogy a vezető konzernek titkos receptjeiket, szabadalmi irataikat már régebben biztonságba helyezték Svájc beljebb eső részeiben. Egy ízben már arról is szó volt, hogy az egész kémiai ipart Baselből el kellene helyezni, de ez a gyárak terjedelmes volta miatt teljesen lehetetlen. A kémiai ipar azért fejlődött ki Baselben, mert ott a rajnai kikötőben összpontosult a szénbehozatal. Most azonban mégis megkezdődött a kémiai ipar átköltözése kevésbé veszélyeztetett helyekre. Így az F. Hoffmann La Roche & Co A. G. igazgatósági határozattal székhelyét Lausanneba helyezte át. Ennek a határozatnak nagy jelentőséget tulajdonítanak. A többi kémiai vállalat valószínűleg követni fogja ezt a példát.

NEGYVEN VAGON KARÁCSONYFA MAGYARORSZÁGRA VALÓ SZÁLLÍTÁSÁT ENGEDÉLYEZTEK. Bucurestiből jelentik: A kormány minisztertanácsi jegyzőkönyvvel engedélyt adott arra, hogy negyven vagon karácsonyfának alkalmas fenyőt a Magyarországra való exportálás céljából kivágjanak. Az említett célra csak elszigetelten álló fák vágathatók ki. A kivételre kerülő mennyiségből a minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében 25 és fél vagon a bánfihunyadi Horia szövetkezet, míg 14 és fél vagon Nagy Károly exportál.

Apróhirdetések

Különféle

szavanként 3 lejt

Keresek

bodega, vendéglő helyiséget Nagyváradon. Lelepet fizetek jömenetű üzletért. Breck Pál, Poelusa jud. Bihor

Adás-vétel

Keresem megvételre használt, de jó karban levő „Petőfi Sándor összes költeményei” c. könyvsorozatát. Ajánlatokat, ármegjelöléssel, e lap kiadójába kérek.

Keresek

jókarban levő 90x90 kepek díofa furnirozást. Cimeket a kiadóra

Nagyon

magas árat fizetek briliáns tárgyakért. — Herbet ékszerárúháza, Nagyvárad, Bulevard Reg. Ferdinand 3.

Jácinthagyma

tejes, kék és rózsaszínű eladó. Nagyvárad, Str. Axente Sever 13.

PUHA ÖLMÖT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Allást kecs

szavanként 1 lejt

Képzett ápolónő

beteg mellé ajánlkozik. Masszírozást vállal. Értekezni: Nagyváradon, I. C. Bratianu 16. szám (első 16.)

SZÍNHÁZ

A Thalia operett-együttesének nagyváradi vendégjátéka

Hétfőn, kedden és szerdán. Szinrekerül a „Paprikás csirke” operett újdonság

Szánthó—Szécsény—Fényes Szabolcs legnagyobb sikerű operettújdonságát, a *Paprikás csirkét* mutatja be hétfőn, kedden, szerdán a Thalia kiváló operettegyüttese Nagyváradon. Alig jelentek meg az operetről első híradásaink, már első nap olyan hatalmas érdeklődést váltott ki a közönség körében ennek az újdonságnak az itteni előadásai, hogy a színház elővételi pénztára szinte ostrom alatt állott. Alig multak el a *Zsimberi Zsombori szépasszony* előadásai, a színház igazgatósága máris gondoskodik arról, hogy bemutassa ezt a második nagyszerű újdonságot, a *Paprikás csirkét*. A darab szellemes szövege, fülbemászó zenéje, pazar kiállítás és ragyogó szereposztása, mindmind garancia arra, hogy az együttes háromnapos vendégjátékát hatalmas érdeklődés kísérje. A *Paprikás csirke* operett, mint mindenütt, úgy itt is egész biztosan győzni fog. A darabot Gróf László rendezte, a zenekart Szabó Ica vezényli, ugyancsak ő fogja a szünetekben a darab sláger számait énekelni. A főszerepeket: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Eva, Rajnai Elli, Gróf László, Csengeri Aladár, Szendrei Mihály és Csóka József játsszák. A *Papri-*

kás csirke hétfőn este 6-ik számú premierbérletben, kedden délután 6 órakor, szerdán délután 5 és szerda este 9 órakor hűcsúelőadásban kerül csak színre mindenkor rendes helyáruk mellett. Az óriási érdeklődésre való tekintettel ajánlatos lesz mindenkinek jegyről előre gondoskodni. Elővételi pénztár naponta d. e. 11-től 1-ig és délután 4-től 8-ig.

A Thalia operettegyüttesének háromnapos műsora:

Hétfőn este 9 órakor: **Paprikás csirke.** (Szécsény Mihály, Szánthó Armand és Fényes Szabolcs legújabb óriási sikerű zenés vígjátéka. Rendező Gróf László, vezényel Szabó Ica. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Eva, Rajnai Elli, Gróf László, Csóka József, Csengeri Aladár, Szendrei Mihály, Premier bérlet 6. sz.)

Kedden délután 6 órakor: **Paprikás csirke.** (Rendes helyárukkal.)

Kedd este 9 órakor: **Paprikás csirke.** (Rendes helyárukkal.)

Szerda délután 5 órakor: **Paprikás csirke.** (Rendes helyárukkal.)

Szerdán este 9 órakor: **Paprikás csirke.** (Bucsu-előadás.)

— Elővételi pénztár péntektől kezdődőleg naponta délelőtt 11—1-ig, délután 4—8-ig.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén, Nagyvárad, Károly király-ut. 5. szám.

CENZURAT